

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach	2
Host' Rádia Regina - Východ	3
Rozhlas, Rádio Regina (východ), 25. 1. 2022, 11:10	
Parkinsonova choroba sa najprv prejaví v tráviacom trakte	4
Tlač, Korzár, 26. 1. 2022	
Z aktivity mozgu vieme prečítať slová, na ktoré myslíme	6
Tlač, Korzár, 26. 1. 2022	
Vladimíra Marcinková: Ako by vyzeralo vládnutie v našej krajine, ak by sme na líderských pozíciách mali viac žien? (podcast)	8
Online, aktuality.sk, 25. 1. 2022, 15:36	
Gyimesi z OĽaNO: Orbánova vláda má ekonomické výsledky, aké jej môžu závidieť všetci	10
Online, slovensko.hnonline.sk, 26. 1. 2022, 0:00	
Dokument Zuzany Piussi Očista sa po otvorení kín vracia na filmové plátna	16
Online, kinema.sk, 25. 1. 2022, 14:17	
Najnovší výskum o holokauste na Slovensku - otázky, ktoré zostávajú aj po desaťročiach	18
Online, kamdomesta.sk, 26. 1. 2022, 0:11	
TLAČOVÁ SPRÁVA k distribúcii filmu Očista	19
Online, sudcovia.sk, 25. 1. 2022, 23:30	
Väčšina zápasov v 1. lige žien odložených, Dubček Bratislava odstúpil zo súťaže	21
Online, basket.zoznam.sk, 25. 1. 2022, 17:31	
Fakulty a ústavy UPJŠ	23
Dokument Zuzany Piussi Očista sa po otvorení kín vracia na filmové plátna	24
Online, kinema.sk, 25. 1. 2022, 14:17	
TLAČOVÁ SPRÁVA k distribúcii filmu Očista	26
Online, sudcovia.sk, 25. 1. 2022, 23:30	
Univerzitné pracoviská	28
Väčšina zápasov v 1. lige žien odložených, Dubček Bratislava odstúpil zo súťaže	29
Online, basket.zoznam.sk, 25. 1. 2022, 17:31	

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Host' Rádia Regina - Východ [↗](#)

📅 25. 1. 2022, 11:10, Zdroj: **Rádio Regina (východ)**, Stanica: **Slovenské stanice**, Vydavateľ: **Rozhlas a televízia Slovenska**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Dosah: 11 836 GRP: 0,26 OTS: 0,00

[strojový prepis] ... *pochádzate takpovediac cez plot. Na univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, dokonca na Filozofickej fakulte sa stretli dvaja Ing. Ako je to možné, že sa výskumu reči, niečomu skôr z filozofického zamerania alebo teda čo sa študuje na týchto...*

Parkinsonova choroba sa najprv prejaví v tráviacom trakte [🔗](#)

📅 26. 1. 2022, Zdroj: **Korzár**, Strana: 10, Vydavateľ: **Petit Press**, Autor: **Denisa Koleničová**, Sentiment: **Negatívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Dosah: 126 523 GRP: 2,81 OTS: 0,03 AVE: 3399 Eur

Rubrika: ROZHOVORY O ZDRAVÍ

Najdesivejšia je vedomosť, že niečo nedokážem, tvrdí ocenená vedkyňa

Hlavnou úlohou projektu L'Oréal-UNESCO je podporiť ženy, ktoré sa rozhodli pre vedeckú kariéru. Od roku 2016 oceňuje organizácia každý rok aj dve úspešné vedkyne na Slovensku. Jednou z tohtoročných ocenených je ALŽBETA A KRÁĽOVÁ TRANČÍKOVÁ z Biomedicínskeho centra Jesseniovej lekárskej fakulty Univerzity Komenského v Martine. Venuje sa výskumu včasnej a presnej diagnostiky neurodegeneratívnych porúch.

Aká bola vaša cesta k vede a práci vedkyňi?

U mňa to bolo jednoduché a priamočiare rozhodnutie. Mama je lekárka, ktorá sa dlhé roky venovala genetike. Moja o šesť rokov staršia sestra vyštudovala biochémiu na Prírodovedeckej fakulte v Bratislave. Často ma ešte ako stredoškolskú študentku brávala so sebou na univerzitu. Hneď, ako nastúpila na vysokú školu, začala som pracovať v rovnakom laboratóriu, kde si ona vtedy robila doktorát. Veľa vecí mi vysvetlila a naučila ma základy vedeckej práce.

Dvanásť rokov ste strávili v zahraničí. Ako vedkyňa ste pracovali v Rakúsku, Švajčiarsku alebo v Belgicku. Je ťažké robiť kvalitnú vedu na Slovensku?

Videla som plusy aj mínusy. Jednou zo zásadných vecí, ktorá je v zahraničí iná, než na Slovensku, je rýchlosť. Tým, že na každý typ komplexnejších a komplikovanejších analýz majú špecializované tímy, tak je spolupráca omnoho väčšia. Čokoľvek sme si v zahraničí vymysleli, tak kooperácia fungovala rýchlo. Nemuseli sme riešiť nič iné ako vedu. Mali sme laborantov, technikov, sekretárky. Na Slovensku robia vedci všetko sami.

Ocenenie ste získali za výskum včasnej a presnej diagnózy neurodegeneratívnych porúch. Ako dlho sa venujete tejto oblasti?

Od roku 2010 sa venujem výhradne Parkinsonovej chorobe. Vo výskume sa snažíme zistiť, ako by sa dali pacienti s Parkinsonovou chorobou diagnostikovať už v skorých štádiách. Pri väčšine neurodegeneratívnych ochorení je problémom to, že diagnostika prichádza príliš neskoro. Napríklad, pri Parkinsonovej chorobe sa vie, že postihuje určité časti mozgu. Počas progresie rozvoja ochorenia umierajú určité typy neurónov a pacienti majú motorické problémy, akými sú napríklad pokojový tras, stuhnutosť, zlá koordinácia pohybov a ďalšie. Podľa odbornej literatúry sa však začína Parkinsonova choroba už desať až dvadsať rokov predtým, než sa objavia prvé pohybové príznaky. Z toho vyplýva, že pacientov zachytávame veľmi neskoro. Problémom je, ako ich máme v skorých štádiách presne diagnostikovať a či dokážeme nastaviť takú terapiu, ktorá by zabránila odumieraniu neurónov v mozgu.

Parkinsonova choroba je spájaná s vyšším vekom. Aký je vekový priemer, kedy sa začnú prejavovať prvé príznaky?

U väčšiny ľudí je to okolo šesťdesiatke. Pri určitých genetických formách sa vyskytuje aj v skoršom období. Ale vo väčšine prípadov začnú mať pacienti pohybové prejavy v šesťdesiatke alebo šesťdesiatpäťke. Ak hovoríme, že sa začína už desať až pätnásť rokov predtým, než sa tieto príznaky objavia, môžeme povedať, že veľmi skoré štádia sú približne v päťdesiatke.

Podľa akých príznakov, mimo pohybových prejavov, by mohli lekári a pacienti zistiť, že sa u nich pravdepodobne začína Parkinsonova choroba?

Vo veľmi skorých štádiách, choroba postihuje najmä tráviaci trakt. Symptómy sú veľmi nešpecifické. Môže to byť napríklad zápcha alebo problémy s trávením. Tieto príznaky však nemôžu žiadneho pacienta naviesť k tomu, že by mohol mať Parkinsonovu chorobu. Práve to je jeden z cieľov nášho výskumu. Snažíme sa nájsť diagnostickú metódu, vďaka ktorej by sme vedeli ochorenie odhaliť dostatočne včas.

Prečo je problém ju nájsť?

Príznaky sú nešpecifické, známe biomarkery Parkinsonovej choroby, podľa ktorých by sme sa u pacienta mohli orientovať, sú veľmi podobné s inými neurodegeneratívnymi ochoreniami. Aj s Alzheimerovou chorobou alebo multisystémovou atrofiou, čo je zriedkavé ochorenie, ktoré postihuje fungovanie viacerých systémov mozgu. V počiatočných štádiách majú tieto ochorenia veľmi podobné klinické príznaky, s čím súvisí mylná diagnostika až u približne 30 percent pacientov. Klinicky vieme tieto ochorenia rozlíšiť až v neskoršom štádiu. Preto prvým, a veľmi dôležitým krokom pri všetkých neurodegeneratívnych ochoreniach, je ich včasná diagnostika. Na to však potrebujeme veľmi citlivú a veľmi špecifickú metódu. Nesmieme zabúdať aj na to, že daný postup by mal byť čo najmenej invazívny pre pacienta. Je možné napríklad analyzovať mikrobiopsie z tráviaceho traktu, ale nemôžete robiť taký invazívny zákrok každému pacientovi, ktorý začne trpieť zápchou. Preto sa snažíme nájsť biomarker, ktorý by sa nachádzal v krvi alebo v inom dostupnom biologickom materiáli.

Aké ťažké je nájsť spoľahlivý biomarker?

Je to veľmi ťažké. Spôsobov, ako ich nájsť, je viacero. Ale vždy je to veľmi ťažké.

Aký máte postup, keď ho hľadáte pri Parkinsonovej chorobe?

Pri Parkinsonovej chorobe do chádza k agregácii proteínov a vznikajú takzvané Lewyho telieska. Agregované proteíny sa hromadia v neurónoch, zhlukujú sa a práve ich prítomnosť je považovaná za najzákladnejší histologický znak, že pacient má Parkinsonovu chorobu. Neskôr tieto neuróny, v ktorých sa proteíny nahromadia, zomierajú. V Lewyho telieskach je najviac zastúpený proteín, ktorý sa nazýva Alfa-synkleín. Sústreďujeme sa práve naň, ako na vhodný biomarker včasnej diagnostiky. Faktorov však môže byť mnoho.

Ako taký výskum vyzerá?

Začíname experimentmi na bunkových kultúrach, pokračujeme na zvieracom modeli – väčšinou na myšiach. Keď to všetko dobre dopadne, začneme analyzovať ľudské vzorky. Na jednej strane je problém nájsť biomarker, avšak komplikované je určiť aj odkiaľ budeme pacientovi odobrať vzorky. Či mu zoberieme krv alebo mu urobíme biopsiu. A tretia vec je výber metodiky. Lebo tých je veľa a každá má výhody aj nevýhody. Vývoj citlivých a špecifických metodík si vyžaduje veľmi veľa vedeckého úsilia.

Odkiaľ získavate ľudské vzorky?

Máme úžasné spolupráce, jednak s klinickými pracoviskami – s Neurologickou klinikou **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, s tímom pani profesorky Gdovinovej a docentom Škovránkom. Vďaka nim máme prístup k vzorkám od pacientov v rôznych štádiách ochorenia, alebo aj od pacientov s príbuznými neurodegeneratívnymi ochoreniami. Vieme teda na rôznych vzorkách otestovať, či by práve Alfa-synkleín bol vhodným biomarkerom. Významné sú však aj naše ďalšie spolupráce – napríklad s Neuroimunologickým ústavom Slovenskej akadémie vied, kde momentálne tiež pracujem. Je veľmi dôležité, aby na projektoch pracovali ľudia z rôznych odborov, pracovísk a s rôznymi skúsenosťami.

V akej fáze výskumu sa nachádzate?

Metodiky, ktoré sa nám zdajú vhodné, sme si overili na zvieracích modeloch. Aktuálne sme v štádiu, že začíname s analýzou vzoriek od pacientov. Teraz príde najväčšie prekvapenie, či to, čo sme vymysleli bude alebo nebude fungovať.

Čo je pre vás na Parkinsonovej chorobe najdesivejšie?

Pre pacientov musí byť veľmi náročné to, že si uvedomujú, čo sa deje. Majú zlú koordináciu pohybov a neskôr u nich dochádza k takzvanému zamrznutiu. Môže sa stať, že pôjdu cez prechod pre chodcov a zrazu zastanú, pretože sa nebudú môcť pohnúť. Zároveň si však uvedomujú, kde sú a že to je nebezpečné. A to musí byť hrozné. Vedomosť, že niečo nedokážu urobiť alebo niečo nedokážu ovládať.

Aktuálne sme v štádiu, že začíname s analýzou vzoriek od pacientov. Teraz príde najväčšie prekvapenie, či to, čo sme vymysleli, bude alebo nebude fungovať.

Alžbeta Kráľová Trančíková

Pôsobí v Biomedicínskom centre Jesseniovej lekárskej fakulty Univerzity Komenského v Martine. Výskumu Parkinsonovej choroby sa venuje už od roku 2010. Venuje sa najmä skúmaniu včasnej a presnej diagnostiky neurodegeneratívnych porúch.

FOTO – AGENTÚRA NULL

Autor: Denisa Koleničová

Z aktivity mozgu vieme prečítať slová, na ktoré myslíme

26. 1. 2022, Zdroj: **Korzár**, Strana: 14, Vydavateľ: **Petit Press**, Autor: **Denisa Koleničová**, Sentiment: **Ambivalentný**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Dosah: 126 523 GRP: 2,81 OTS: 0,03 AVE: 3399 Eur

Rubrika: ROZHOVORY O ZDRAVÍ

Touretov syndróm sa nedá úplne odstrániť ani operácie, hovorí neurochirurg

Pred rokom zrealizovali Neurochirurgická klinika Univerzitnej nemocnice svätého Michala v Bratislave v spolupráci s Neurologickou klinikou UNB unikátnu operáciu. Dvadsaťjedenročnému pacientovi s Touretovým syndrómom vložili do mozgu elektródy, ktoré stimulujú cieľovú štruktúru v mozgu. "Elektrická stimulácia zasahuje do neurónových sietí v mozgu, ktoré majú porušenú funkciu a navodzuje iný obrazec ich aktivity, čím pomáha zmierňovať prejavy ochorení," vysvetľuje neurochirurg MICHAL KĽOC, ktorý ju viedol.

Hovorí sa, že o ľudskom mozgu vieme príliš málo. Čo považujete za najväčšie zistenie za uplynulé desaťročie?

Že napriek jeho zložitosti sa o ňom dozvedáme stále viac. Pomerne veľa vieme o riadení pohybov a zmyslových funkciách. Dnes už z aktivity mozgu dokážeme prečítať slová, na ktoré myslíme, bez ich vyslovenia. Zaujímavé sú výskumy zamerané na prepojenie mozgu a počítača, čo by mohlo pomôcť pacientom, ktorí majú ochorenie alebo pórúrazové poškodenie periférnych nervov, svalov alebo miechy, ale ich mozog funguje správne.

Vo svete existuje viacero jedincov, ktorí si nechávajú implantovať do mozgu rôzne veci. Ako sa na nich pozeráte?

Rozlišoval by som dve roviny. Na jednej strane sú to pacienti, ktorí majú ťažké postihnutie, ako je napríklad ochrnutie. Ak by sa výskum posunul natoľko, že by tieto metódy boli dostatočne bezpečné a mohli by pomôcť zmierniť utrpenie pacienta, tak ich použitie považujem za odôvodnené. Ak ide o implantáciu u zdravého človeka na to, aby získal určitú konkurenčnú výhodu, ako napríklad lepšiu pamäť alebo dokázal ovládať stroje myslou, to je už otázka etická až filozofická a zasahuje až do otázok o identite človeka ako biologického druhu. Odpoveď na ňu nemám, ale určite by som nebol rád, ak by to viedlo k zvýhodňovaniu niektorých ľudí v neprospech iných.

Ako ďaleko je doba, kedy budeme môcť televízny kanál prepnúť myšlienkou alebo vďaka nejakému implantátu v mozgu?

Nemyslím si, že toto bude tak skoro dostupné pre zdravých ľudí. Pre ťažko postihnutých pacientov nie skôr ako o 20 až 30 rokov.

Venujete sa najmä hlbokkej mozgovej stimulácii. Ide o špeciálnu metódu, počas ktorej sa pacientovi vkladajú do mozgu elektródy, ktoré stimulujú cieľovú štruktúru mozgu elektrickým prúdom. Metóda výrazne pomáha napríklad pacientom s Parkinsonovou chorobou. Ako dlho sa už vo svete používa?

Asi posledných tridsať rokov a predchádzali jej takzvané lezionálne techniky. V prvej polovici dvadsiateho storočia neurochirurgické authority tvrdili, že lézia v niektorých oblastiach mozgu, napríklad bazálnych ganglií alebo talamu, poškodí hybnosť pacienta a nastane u neho takzvaná paréza. V päťdesiatych rokoch minulého storočia doktor Irving Cooper pri operácii mozgu nechtiac poškodil jednu artériu hlboko v mozgu a musel ju uzavrieť. Zásobovala časť bazálnych ganglií a tie tak stratili krvné zásobenie a poškodili sa. Zhodou okolností, pacient trpel pokročilou formou Parkinsonovej choroby. Po operácii, došlo k zlepšeniu jeho stavu.

Pokračoval Cooper v týchto operáciách?

Áno, podobnú vykonal u tisícok pacientov s Parkinsonovou chorobou. Na základe operačných skúseností upresnil cieľ, ktorý by mal byť počas operácie poškodený, aby došlo k zlepšeniu ich zdravotného stavu. Bola to oblasť mozgu nazývaná pallidum.

Ako sa k týmto operáciám stavala lekárska komunita?

Dlhú dobu nemal dôveru neurológov, ktorí liečbu spochybňovali. Dvadsať rokov mu nedôverovali, pretože nevedeli vedecky vysvetliť podstatu jeho liečby. Metóda sa vysvetlila až opísaním funkcie kortiko-striato-talamo-kortikálnych okruhov a dopaminových dráh.

Pacienti s akými diagnózami dnes najčastejšie podstupujú operáciu hlbokkej mozgovej stimulácie?

Približne 90 percent tvoria pacienti s Parkinsonovou chorobou. Ročne ich operujeme dvanásť až trinásť. Druhou najčastejšou diagnózou je esenciálny tremor, čo je tiež ochorenie, pri ktorom majú pacienti tras končatín. A treťou najčastejšou diagnózou je dystonia, čo je ochorenie pohybovej sústavy, pri ktorom dochádza k nedobrovoľným sťahom svalov, čo pacientovi spôsobuje opakujúce sa kŕče, ktoré môžu viesť až k imobilizácii pacienta. Zriedkavo operujeme aj pacientov s epilepsiou alebo Touretovým syndrómom.

Ako môže operácia pacientom pomôcť?

Elektrická stimulácia zasahuje do neurónových sietí v mozgu, ktoré majú porušenú funkciu a navodzuje iný obrazec ich aktivity, čím pomáha zmierňovať prejavy ochorení. Odborne nazývame tento systém extrapyramídový. Pomáha riadiť a reguluje vykonanie

jednotlivých pohybov.

Vedeli by ste vysvetliť, čo sa deje pri operácii?

Ideme o elektrickú stimuláciu mozgu. Pacientovi doň vkladáme elektródy, ktoré slúžia na podnecovanie mozgu. Najdôležitejším krokom je presne umiestniť elektródy do cieľovej štruktúry v mozgu. Tých je viac. O tom, kam ich vložíme, sa rozhodujeme podľa jeho zdravotného stavu, diagnózy a aj toho, aké má príznaky. Zohľadňujeme, aké ho najviac obmedzujú.

Aké sú cieľové štruktúry pri jednotlivých ochoreniach?

Pri väčšine ochorení sú nimi bazálne gangliá. Aj pri rôznych ochoreniach totiž môžu byť ciele rovnaké. Pri epilepsii alebo Tourettovom syndróme môže byť cieľovou štruktúrou aj talamus.

Podľa čoho sa pri vkladaní neurostimulátora orientujete?

Stále na ňu využívame rovnakú metódu, ako v minulosti doktor Cooper. Nazýva sa stereotaxia. Pacientovi na hlavu fixujeme takzvané stereotaktické rámy. Vďaka nim a tiež vďaka zobrazovacím vyšetreniam, vieme presne matematicky určiť takzvaný stereotaktický priestor. Zjednodušene povedané, rám nám pomáha určiť súradnice. Následne stanovíme pomocou plánovacej počítačovej stanice presnú trajektóriu zavedenia elektród. Niektoré cieľové štruktúry sa dajú priamo vizualizovať pomocou zobrazovacích metód, napríklad magnetickou rezonanciou. Na zistenie presnej polohy ďalších cieľových štruktúr nám pomáha určenie referenčných bodov v mozgu, čo sú niektoré zobrazené štruktúry a na základe vzdialeností od nich štatisticky určíme polohu tých, ktoré sa na zobrazovacom vyšetrení nevizualizujú.

Ako dlho približne trvá operácia?

Záleží aj od typu operácie. Môžeme ju totiž robiť tak, že pacient bude pri vedomí. Tento typ operácie je možný pri ochoreniach, kde očakávame, že implantácia neurostimulátora bude mať okamžite nejaký efekt, napríklad pri Parkinsonovej chorobe. Neuroológovia už pri stimulácii počas operácie vedia vyšetriť a odsledovať, aký mala efekt. Takáto operácia trvá približne sedem hodín.

Pred viac ako rokom ste stimuláciu implantovali aj pacientovi s Tourettovým syndrómom. Bola to prvá takáto operácia na Slovensku. Prečo sú také ojedinelé?

Pri tejto diagnóze je dostupná aj farmakologická liečba. Lieky však často nie sú dostatočne účinné a majú aj veľké nežiaduce účinky. Neexistuje však kauzálna liečba, ktorá by viedla k úplnému vyliečeniu pacienta. Zároveň Tourettov syndróm nie je ochorenie, ktoré by ohrozovalo život pacienta alebo mu zabráňovalo vo vykonávaní bežných denných aktivít. Znepriemňuje pacientov život najmä po sociálnej a psychickej stránke. Má neovládateľné zvukové tiky, kedy vykrikuje nadávky alebo pohybové tiky, kedy opakuje pohyby osoby v jeho blízkosti. Ani implantovanie stimulátora pacienta nevylieči. Avšak zlepšenie zdravotného stavu sa pohybuje medzi 40 až 80 percentami.

Dá sa posúdiť, kedy by mohla byť operácia pre pacienta prínosná?

Mal by zvážiť svoje očakávania a jeho stav by mal posúdiť psychiater aj neurológ. Dôležitý je aj vek pacienta. V dospelosti sa často mnohé príznaky zlepšia, niektoré dokonca zmiznú. Preto je niekedy lepšie, keď s operáciou počká.

Od tej vašej ubehol už rok. Viete posúdiť, ako sa pacientov stav zlepšil?

Sú na to škály. Zlepšenie sme vyhodnotili na 50 percent.

Tourettov syndróm nie je ochorenie, ktoré by ohrozovalo život pacienta alebo mu zabráňovalo vo vykonávaní bežných denných aktivít.

Michal Kľoc

Narodil sa v Prešove, Lekársku fakultu vyštudoval na **Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Po skončení vysokej školy pracoval na Neurochirurgickej klinike UK v UNB v Bratislave, kde absolvoval špecializačnú skúšku v neurochirurgii a ukončil postgraduálne štúdium. Od roku 2019 pôsobí na Neurochirurgickej klinike SZU v Univerzitnej nemocnici – Nemocnici sv. Michala pod vedením Róberta Illéša. Metóde hlbokkej mozgovej stimulácie sa venuje od roku 2009. Absolvoval množstvo stáží a kongresov na Slovensku aj v zahraničí.

FOTO SME – MARKO ERD

Autor: Denisa Koleničová

Vladimíra Marcinková: Ako by vyzeralo vládnutie v našej krajine, ak by sme na líderských pozíciách mali viac žien? (podcast) [🔗](#)

📅 25. 1. 2022, 15:36, Zdroj: [aktuality.sk](#) [🔗](#), Vydavateľ: Ringier Axel Springer, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
Dosah: 854 499 GRP: 18,99 OTS: 0,19 AVE: 2536 Eur

Podcast Big Storiezz by Babsy prináša príbehy inšpiratívnych ľudí, ktorí na sebe tvrdo pracujú, majú odvahu, talent, šťastie a dosahujú veľké úspechy nielen doma, ale aj v zahraničí.

Vladimíra Marcinková vyštudovala právo na právnickej fakulte **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** a pôsobila v kancelárii prezidenta Slovenskej republiky Andreja Kisku ako vedúca odboru regionálnej politiky. V roku 2019 sa umiestnila v prestížnom rebríčku Forbes 30 pod 30.

Od roku 2020 pôsobí ako poslankyňa Národnej rady Slovenskej republiky. V roku 2021 sa stala predsedníčkou Výboru pre európske záležitosti. Okrem zahraničnej politiky sa aktívne venuje aj sociálnym a ľudskoprávnym témam, pričom o mnohom z vyššie spomenutého nám porozprávala viac.

Vypočujte si náš podcast:

Vladimíra Marcinková má len 30 rokov, ale už teraz je výraznou osobnosťou vrcholovej politiky. Jej otec bol niekolkonásobným starostom obce Špišský Hrhov na východnom Slovensku, v prostredí komunálnej politiky vyrastala od malička. Bol otec jej inšpiráciou, keď ako mladé dievča začala pracovať ako dobrovoľníčka na príprave volebnej kampane Andreja Kisku?

„Určite má. U neho som videla, aké úžasné veci sa dajú robiť vo verejnom živote, že sa dá z malej dediny na Spiši dostať na titulku New York Times. Otcovi sa podarilo zbúrať mýtus, že Rómovia na Spiši nechcú pracovať a zanevreli na príležitosti. V našej dedine, kde bolo 400 Rómov, vytvoril príležitosti pre mnohých z nich. Dnes máme aj vysokoškolákov. To bolo taký vzorec do života, že veľké veci sa vám dokážu podať kdekoľvek ste,“ povedala Marcinková.

>>>Neuropsychológ Krause v podcaste: Laik si myslí, že je profík, lebo vie iba malé množstvo informácií<<<

2 fotky v galérii Barbara Jagušák a Vladimíra Marcinková Zdroj: Norbert Marci

Pred dvomi rokmi sa Vladimíra Marcinková stala poslankyňou Národnej rady SR, kde je iba 32 žien. Podľa štatistík United Nations je v Rwande 61 %, na Kube 53 %, v Bolívii 53 % a Arabských Emirátoch 50 % zastúpenie žien v parlamente. Mohlo by sa zdať, že v týchto krajinách inak funguje otázka rovnoprávnosti. Je to tak?

„Sú to kultúry, s ktorými je ťažko porovnávať Európu. Niektoré sú matriarchálne. S kým sa v našich podmienkach oplatí porovnávať, je Škandinávia. Tam je v politike minimálne 50 % žien. Spomínam si na jeden moment zahraničnej cesty v Nórsku, kde som bola s vtedajším prezidentom Andrejom Kiskom. Sedeli sme za stolom a bolo nás tam málo žien zo slovenskej strany. Bavili sme sa o kultúre a nebol tam minister kultúry Nórska, ale bol tam jeho štátny tajomník. Zaujímalo nás, kde je a aký má program. Povedali nám, že je na rodičovskej dovolenke. To bolo niečo úžasné počuť. Chlap vo funkcii, minister, si nepripadá nenahradiťelný a išiel na rodičovskú dovolenku, ktorá sa mohla vrátiť k svojej práci. Toto je niečo, čo robí z tej krajiny rodovo rovnocennú krajinu a dáva príležitosti ženám, aby mohli svoje kariéry vážne robiť a búra stereotypy.“

2 fotky v galérii Barbara Jagušák a Vladimíra Marcinková Zdroj: Norbert Marci

Čo sa ešte v podcaste Big Storiezz by Babsy dozvieme?

Od 16-tich rokov si na seba zarábala, brigádovovala v anglickom meste Henley ako čašníčka, oberala a sadila si jahody v nórskom meste Larvik. Neľutuje, že sa vrátila domov?

Na ktoré stretnutie počas zahraničných ciest si najradšej spomína?

Mal by do politiky prísť nový vietor? Mladí ľudia?

Ako by vyzeralo vládnutie v našej krajine, ak by sme na líderských pozíciách mali viac žien?

Všetky naše podcasty nájdete na jednej stránke tu . Na odber všetkých nových dielov sa môžete prihlásiť cez iTunes , Google Podcasts alebo Spotify . Sledujte nás aj na facebookovej stránke Podcasty Aktuality.sk .

Laura Kellöová Investigatívna redaktorka Aktuality.sk

Aj vďaka vašej podpore sa usilujeme zo Slovenska urobiť lepšie miesto na život. Ďakujeme!

#SpajaNasZodpovednost

Autor: Aktuality.sk

Gyimesi z OĽaNO: Orbánova vláda má ekonomické výsledky, aké jej môžu závidieť všetci ☑

☑ 26. 1. 2022, 0:00, Zdroj: slovensko.hnonline.sk ☑, Vydavateľ: MAFRA Slovakia, a.s., Autor: Nina Jánešiková, Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 49 509 GRP: 1,10 OTS: 0,01 AVE: 1140 Eur

V dotazníku o sčítaní obyvateľov bojoval proti tomu, aby ľudia mohli uviesť dve národnosti. Občanom zo zmiešaných rodín sme mali dať šancu sa rozhodnúť, kto sú, tvrdí poslanec OĽaNO György Gyimesi. V rozhovore kritizuje asimiláciu Maďarov aj politiku Bélu Bugára a hovorí aj o svojej politickej budúcnosti a o tom, či bude opäť hlasovať s kotlebovcami.

Minulý týždeň boli zverejnené výsledky sčítania, z ktorých vyplynulo, že k maďarskej národnosti ako k prvej sa prihlásilo opäť menej ľudí. Vy ste síce hovorili, že spor o identitu ste vyhrali na celej čiare, ale nie je to skôr sklamanie?

Nie. To, že Maďarov bude menej, sme predpokladali, lebo dobrovoľná asimilácia tu jednoducho je. My sa jej musíme naučiť čeliť a budeme to vedieť len vtedy, ak sa do tohto procesu zapoja všetci, ktorí majú vplyv na jej zastavenie a na výchovu detí. To sú rodiny, školy, cirkvi, kultúrne organizácie. Ak všetci budú ťahať za jeden povraz, tak sme schopní tento trend minimálne zastaviť.

Prečo chcete zastaviť asimiláciu, keď ide o dobrovoľný proces?

Pretože pre jeden národ je to najhoršie, čo môže byť. Vytráca sa identita, zaniká jazyk, kultúrne zvyky a týmto sa neochudobňuje len národnostná menšina, ale celý národ a celý štát.

Vy ste veľkým kritikom toho, že sa do dotazníka dali dve otázky týkajúce sa národnosti, no mohlo vám to skôr pomôcť, keďže ľudia, ktorí sa pred rokmi prihlásili napríklad k Rómom, sa teraz mohli prihlásiť aj k Maďarom. Logicky ste tak mohli skôr získať ako stratiť.

Áno, a to v debate aj odznelo. Komu mohla druhá národnosť pomôcť, sú skôr po maďarsky hovoriaci Rómovia a Rusíni. Avšak v roku 2011, keď sa dala uviesť len jedna národnosť, sa k rómskej komunite prihlásilo 105-tisíc ľudí, dnes je to len okolo 67-tisíc, ale ďalších 89-tisíc si ju zapísalo ako druhú. Je ich teda menej alebo viac ako pred desiatimi rokmi? Toto sú nejasnosti, ktoré pretrvávajú. Myslím si, že interpretácia výsledkov mala byť známa od začiatku, aby každý vedel, na čom je.

Ja tvrdím, že človek má len jednu identitu, a ten, kto má dve, ako keby mal rozdvojenú osobnosť. My sme preto mali trojtýždňovú kampaň zameranú na to, aby sa národnosť mohla vyznačiť len jedna. Malo to veľkú odozvu a vidíme to aj na výsledkoch. Len minimum Maďarov sa prihlásilo k inej komunite. Toto je pre nás veľké víťazstvo.

Je to konkrétne 34-tisíc ľudí, ktorí si maďarskú národnosť zvolili ako ďalšiu. Neviete síce, ako odpovedali pri prvej otázke, v každom prípade sa však necítia byť primárne Maďari. Sociológ a šéf agentúry AKO Václav Hřích povedal, že druhá identita znamená, že po danej téme majú títo ľudia menší dopyt. Cítite, že o národnostné otázky je nižší záujem?

Cítim to, že 34-tisíc ľudí, ktorí označili maďarskú identitu ako druhú, má nejaký vzťah k Maďarom, Maďarsku a našim hodnotám. Neviem povedať, či skutočne myslia a cítia ako Maďari, alebo či sa vôbec nimi cítia byť, alebo len chceli vyjadriť vzťah ku komunite. Som však presvedčený, že u nich národnostné otázky nehrajú prím, a v tomto sa s pánom Hříchom stotožňujem na sto percent.

Bolo by chybou, aby sme im povedali, že ich nebudeme považovať za žiadnych Maďarov a budeme brať do úvahy len tých 422-tisíc, ktorí si túto národnosť označili ako prvú. Na to dnes však metodika neexistuje a nie sú na to prispôsobené ani zákony. A to potrebujeme napraviť. Na to treba súhlas koalíčných partnerov, ešte stále je nás v koalícii 3,5 a bude potrebný súhlas 3,5 strany, aby to prešlo. Ja vám môžem dnes zodpovedne povedať, že neviem, ako to dopadne.

Neviete, ako sa cítia tých 34-tisíc ľudí, na druhej strane ste v minulosti tvrdili, že iba čistý Maďar sa môže cítiť a rozmýšľať ako Maďar. Ako to teda je?

Moje vety o čistých Maďaroch boli možno vytrhnuté z kontextu. Hovoril som o tom, že Maďarom je ten, ktorý sa takto cíti, a bodka. Ja si neviem predstaviť niekoho, kto je Slovákom, ale cíti sa byť aj trošku Maďarom. Tomuto nerozumiem. O tom som hovoril. My potrebujeme vedieť, kde žijú tí, ktorí sú Maďarmi, ktorí sa tak cítia, žijú tak, pociťujú vzťah k našej kultúre, hodnotám, jazyku a vychovávajú tak svoje deti. Možnosť vyznačiť druhú národnosť mal byť podľa mňa pokus o zrýchlenie asimilácie.

To, že sa niekto cíti byť Maďarom alebo Slovákom, asi neznamená, že vníma veci rovnako ako celý zvyšok skupiny. Niekto sa môže cítiť byť Slovákom, ale jeden je katolík, jeden ateista, jeden liberál, iný konzervatívec a tak ďalej. Znamená to asi, že hodnoty a myslenie v rámci danej skupiny sú rozdielne. Prečo by sme to teda mali vymedzovať práve národnosťou?

Lebo to sú rôzne kategórie. Nemôžete miešať hodnotovú orientáciu s národnosťou. Predsa národnosť je niečo, čo síce podľa slovenskej Ústavy si volí každý sám, ale môžete byť liberálnym Maďarom, konzervatívnym Maďarom, ateistickým Maďarom či silno veriacim Maďarom, stále ste však Maďarom. Preto je príslušnosť k národu niečo úplne iné než hodnotová orientácia.

Vy ste hovorili o hodnotách, preto sa na to pýtam.

Uvediem vám to na veľmi jednoduchom príklade. Moja mama je Rusínka, môj otec je Maďar, hovorím po rusínsky, po slovensky aj po maďarsky, ale nikdy som nepochyboval o tom, čím som. U mňa to bolo vždy jednoduché, vždy som sa hlásil k Maďarom, som hrdým Maďarom a zároveň hrdým občanom Slovenskej republiky. Preto tvrdím, že u ľudí, ktorí pochádzajú zo zmiešaných manželstiev, a nevedia, kto sú, by sme mali vedieť pomôcť rozhodnúť sa a mali sme im tú možnosť dať. Teraz je po funuse, my sme im dali možnosť, že budú aj aj.

Dnes je jedným z najväznejších spoločenských problémov veľká polarizácia. Neobávate sa, že reči o čistých Maďaroch ešte viac pôsobia radikálne až extrémisticky a môžu nás ešte viac rozdeliť?

A pre koho pôsobia tieto vyjadrenie radikálne a extrémisticky? Na to by som bol skutočne zvedavý.

Pojem „čistý“ v súvislosti s národom má v histórii negatívne asociácie. A my máme z minulosti skúsenosť s obdobím, keď zaznievali heslá ako „Maďari za Dunaj“.

Toto je typický dôsledok 10-ročnej politiky Mosta-Híd, ktorý vytvoril v očiach Slovákov dve kategórie Maďarov – dobrých a zlých. Dobrí boli tí, ktorí nechceli nič pre svoj národ a tvrdili, že nie je podstatné byť niekým alebo sa prihlásiť k nejakej národnosti, ale stačí byť občanom, Európanom a svoju národnosť nepotrebujú riešiť. Potom sú tu tí, ktorým záleží na tom, aby Maďari, ktorí sú tu doma už tisíc rokov, tu aj zostali, neasimilovali sa a nestali sa z nich Slováci, ale aby zostali vo svojej rodnej zemi Maďarmi. Ak to chceme, sme v očiach Slovákov extrémisti a radikáli. Absolútne to tak nie je. Keď si zoberiete slovenských extrémistov a nás, tak je tam priepastný rozdiel. My nespochybňujeme demokratické inštitúcie, zvrchovanosť Slovenskej republiky ani jej hranice. Jediné, čo chceme, je, aby aj o desať či sto rokov boli Maďari na Slovensku stále Maďarmi.

No ako vyjadrenia o „čistých Maďaroch“ pomôžu tejto komunite?

Minimálne v tom, že 10 rokov počúvali od Bélu Bugára a jeho nohsledov, že nie je podstatné sa hlásiť k Maďarom. On mal známu vetu, že je jedno, kto upečie chlieb, hlavne, že je upečený. Ja to vnímam úplne inak. Toto je priama cesta k asimilácii a priama cesta k tomu, aby Maďari zo Slovenska vymizli. Zdôrazňovanie koreňov a toho, čo nám tu pomohlo prežiť, a stále sme tu v hojnom počte, je práve naša príslušnosť, na ktorú by sme nemali zabúdať.

O tom, že vás je čoraz menej, svedčí aj fakt, že maďarčinu za materinský jazyk označilo vyše 466-tisíc ľudí, pričom pred desiatimi rokmi to bolo takmer 509-tisíc. To je veľký prepád.

Áno, a toto číslo ma prekvapilo najviac. Je alarmujúce, ale zároveň potvrdzuje správnosť môjho tvrdenia, že potrebujeme rozširovať jazykové práva národnostných komunít. Časť sme už urobili a ďalšiu časť sa budeme snažiť presadzovať v parlamente, lebo práve vizuálna dvojjazyčnosť, ale aj možnosť používania jazyka či rozšírenie vysielania v RTVS pre menšiny sú veci, ktoré nám vedia pomôcť.

Napriek tomu, že k maďarčine sa hlási menej ľudí, chcete viac verejnoprávneho vysielania v tomto jazyku. To pôsobí na prvý pohľad dosť nelogicky.

Pôsobí to absolútne logicky, pretože už dnes si RTVS neplní svoje povinnosti, pokiaľ ide o podiel vysielania pre národnostné menšiny. Hovorím vo všeobecnosti, pretože podľa zákona by mal podiel vysielania RTVS kopírovať percentuálny podiel národností. Podľa sčítania z roku 2010 by 20 percent vysielania malo byť v jazykoch menšín, no nie je to tak, sú to len tri percentá, čiže hlboko pod tým, na čo by mali komunity nárok. Ak to aj budeme zvyšovať, stále to nedosiahne ani spodnú hranicu toho, čo by reálne mala RTVS v zmysle zákona robiť. Dnes je na pretrase nový mediálny zákon, ktorý hovorí o tom, že do roku 2024 má stúpnuť podiel vysielania pre národnostné komunity na minimálne 360 hodín. Bol rok, keď vysielali tuším len polovicu z toho.

Vy ste s riaditeľom Jaroslavom Rezníkom rokovali a povedali ste, že je tomu naklonený. Tento rok sa chystá aj voľba generálneho riaditeľa RTVS. Ak vám teda vyhovie, podporíte ho?

Ja ho nevnímam ako človeka, ktorý by tam nemal byť, a nie je to len tým, či mi v tejto požiadavke vyhovie, alebo nie.

Okrem vysielania ste navrhli niekoľko ďalších riešení, ktoré ste uviedli slovami „vzhľadom na situáciu, ktorá vznikla po sčítaní...“ Aká situácia podľa vás vznikla?

Že Maďarov je reálne menej, hoci číslo nekleslo až tak veľmi. Ak si to však rozmeníme na drobné po okresoch alebo mestách, vidíme citeľný úbytok. Za všetky príklady uvediem mesto Veľké Kapušany, ktoré sa v roku 2011 mohlo pochváliť, že ako jedno z mála malo vyšší počet Maďarov než v roku 2001. Po tomto sčítaní je ich o 900 menej. Problém tu je a my ho budeme musieť riešiť. V roku 2020 sa do Národnej rady nedostala ani jedna strana, ktorá by obhajovala záujmy Maďarov. SMK prepadla, Most-Híd Maďarov nikdy nechránil, a preto sme si v OĽaNO túto úlohu zobrali za svoju.

Navrhli ste zníženie kvóra pre strany menšín na vstup do parlamentu na tri percentá. Povedali ste: „Vidíme, v akej kondícii sú maďarské strany, ktoré majú vážny problém prekročiť päťpercentnú hranicu.“ Je fér, aby sa im robili ústupky, lebo nie sú schopné uspieť v

štandardnom politickom boji?

Môže to znieť kontroverzne, ale my sa bavíme o tom, že ak si maďarské strany nedokážu pomôcť sami, tak by im malo pomôcť väčšinové obyvateľstvo – Slováci. Zoberte si, že akékoľvek územnosprávne členenie Slovenska bolo urobené tak, aby poškodzovalo záujmy Maďarov, aby neboli vo väčšine. Aj urobiť len jeden volebný obvod malo za úlohu sťažiť prístup tejto komunity k zákonodarnej moci. My máme v programovom vyhlásení vlády cieľ prijať zákon o postavení národnostných menšín. Ten tu chýba už 30 rokov. V rámci neho chceme vytvoriť samosprávy pri obciach a vyšších územných celkoch a zriadiť aj úrad pre národnostné menšiny, ktorý by mal celoslovenskú pôsobnosť. Poďme sa teda porozprávať aj o tom, aby sme uľahčili prístup týchto ľudí k zákonodarnej moci buď tým, že znížime kvórum, čo nesie so sebou mnoho rizík a problémov, alebo zvýšme počet volebných obvodov na 12.

Výsledky sčítania a posledných volieb ukazujú, že nie je priama úmera medzi veľkosťou komunity a politickou podporou. Nevnímate to skôr ako neschopnosť menšinových strán osloviť voličov?

Ja som sa v lete minulého roka vyjadril, že spojená maďarská strana Aliancia nepotrebuje politikov Mosta-Híd, ale len ich voličov. Vtedy to bola kacírka myšlienka, ale dnes o nej hovoria všetci, keď vidia, že Most-Híd do Aliancie dovliekol svojich politikov, ale voličov takmer žiadnych, ako sa hádajú a nevedia nájsť spoločné stanovisko na žiadnu tému, o hodnotových nehovoriac. Predseda platformy Mosta-Híd verejne kritizuje predsedu strany za to, že prijal pozvanie na kongres Fideszu, verejne sa hádajú o tom, ktorú stranu podporiť, a podobne. To sú veci, ktoré voliča zneisťujú a spôsobujú, že je znechutený.

Ale maďarskí občania boli voliť a vybrali si zástupcov, akurát to neboli Maďari. Buď to teda znamená, že si našli strany, ktoré viac vystihujú ich záujmy, alebo ani neboli voliť. V každom prípade to vyzerá tak, že po takejto politike už nie je dopyt, keďže dnes tieto strany majú nízke preferencie.

Je dosť významná skupina maďarských voličov, ktorí voliť nechodia, lebo nemajú koho, v tomto máte svätú pravdu. Potom je tu významná skupina, ktorá volí slovenské strany, a zvyšok si vyberie niektorú zo strán, ktoré sa tvária ako maďarské. Vidíme, že násilné spojenie strán zatiaľ želaný efekt neprinieslo, a otázne je, či vôbec prinesie. Opakujem však, že by bola škoda, ak by Maďari nemali zastúpenie v parlamente, a preto si myslím, že im budeme musieť pomôcť.

Ale ak ich ľudia nevolia, tak zjavne také zastúpenie ani nechcú. Prečo im ho tlačiť nasilu znížením kvóra?

Ja nevnímam všetkých politikov v Aliancii ako toxických. Nevnímam ich ani ako takých, ktorí by nechceli pre Maďarov na Slovensku dobre. Ale sú tam takí, ktorí ich ťahajú ku dnu, a ak sa ich nebudú vedieť zbaviť, nebudú v parlamente. Ale bola by škoda, aby tu neboli aspoň tí, ktorým skutočne záleží na pozdvihnutí maďarskej komunity.

Čo vám na nápad so znížením kvóra povedali koalíční partneri?

Zatiaľ nič. Počkajú si, keď sa to dostane na papier. Ja reálnejšie vidím zvýšenie počtu volebných obvodov. Dal som si urobiť štúdiu o tom, ako je to riešené v iných krajinách. Čakám na výsledky, budeme o tom diskutovať, netvrdím, že úspech je zaručený, ale za jednu debatu to stojí.

Sám vidíte, že je to nereálne, navyše je to kontroverzná myšlienka. Nie je to z vašej strany iba politický marketing, ak je jasné, že niečo podobné je prakticky nepriechné?

Na začiatku je vždy myšlienka. Ak nikto ani s myšlienkou nepríde, nemáme o čom diskutovať. Spomeňte si, ako ma pranierovali v liberálnych médiách za nápad vyhodiť otázku o druhej národnosti, a ja si myslím, že naša trojtýždňová kampaň prispela k tomu, že výsledky dopadli tak, ako dopadli.

Spomenuli ste, že jedine OĽaNO rieši národnostné témy, máte aj rómskych poslancov. Mohlo by sa hnutie teda označiť za stranu menšín a stačili by mu iba tri percentá?

To určite nie. Vôbec sa neobávam, že by OĽaNO malo problém kedykoľvek preskočiť päťpercentnú hranicu. Moja iniciatíva je o tom, aby menšiny mali čo najväčšie zastúpenie v slovenskom parlamente. Keď to nepôjde, ešte stále tu je OĽaNO, ktoré dáva príležitosť zaujímavým ľuďom, a závisí od preferencií, či sa dokáže prekrúžkovať. Závazok, ktorý sme dali národnostným komunitám, si plníme. Mohlo by toho byť aj viac, ale zatiaľ sme dosiahli veci, ktoré tu 30 rokov chýbali, ako dvojazyčné tabule alebo vyučovanie slovenčiny ako cudzieho jazyka.

Spomínali ste zmenu volebných obvodov, keďže aktuálne je len jeden. Niečo podobné žiadajú aj samosprávy, ktoré chcú osem obvodov, vy hovoríte o 12. Nie je to priveľa na takú malú krajinu?

Je to vec pohľadu. Volebná účasť v župných voľbách nám ukázala, ako sa občania nestotožňujú s umelými hranicami, na základe ktorých vznikli. Záhorák nikdy nemal nič spoločné s Maďarom z Dunajskej Stredy, a predsa sú v jednom kraji. Tých 12 obvodov by kopírovalo prirodzené hranice regiónov na Slovensku. Nevidím problém v tom, aby sa polovica parlamentu volila na celonárodnej

kandidátke a polovica vo volebných obvodoch. Je to vec diskusie a toho, či chceme, aby pretrvávalo mečiarovské dedičstvo, alebo chceme byť demokrati.

Napäté slovensko-maďarské vzťahy sa podarilo v posledných rokoch upokojiť. Nie je kontraproduktívne vyťahovať opäť tieto karty na stôl a rozdúchávať vášne?

Z pohľadu Slováka určite áno, z pohľadu Maďarov na Slovensku nie je. Netvrdím, že treba robiť politické vojny, ale spomeňte si, prosím, na situáciu, keď som chcel vyhlásiť 12. apríl za deň nespravodlivo vystavovaných a odvrátených občanov. V demokratickej spoločnosti, ktorá sa vie postaviť čelom k svojej minulosti, by to bola samozrejmosť, ale stretlo sa to s veľkým odporom najmä v tej časti politického spektra, ktorá sa označuje za liberálnu a otvorenú. Poďme si povedať, čo by spôsobilo, keby som povedal, aby slovenský parlament prijal rovnakú deklaráciu vo vzťahu k Maďarom, ako prijal vo vzťahu k Nemcom alebo Židom. Maďari na satisfakciu stále čakajú.

Povedzte mi, akú odozvu by mala legislatívna iniciatíva, ktorá by hovorila o tom, že by bolo treba zrušiť nariadenia Slovenskej národnej rady z roku 1945, ktoré hovoria o urýchlennom odňatí a konfiškácii pôdohospodárskeho majetku Maďarov, Nemcov, zradcov a kolaborantov, na základe ktorých sa ešte dnes vyvlastňuje majetok občanov. Toto sú témy, ktoré mnohých trápia, niektorí sú pamätníkmi tých čias a nedostalo sa im žiadnej satisfakcie. Ak ich budeme vedieť riešiť s chladnou hlavou a budeme si vedieť spolu sadnúť, vtedy poviem, že spoločnosť dospela k tomu, aby sme sa raz a navždy zmierili.

V akom štádiu sú rokovania o viacerých volebných obvodoch? Richard Sulík sa už vyjadril, že nápad nepodporuje.

Áno, mal takéto vyjadrenie. Minulý týždeň v stredu bol naposledy okrúhly stôl, ktorý organizuje ministerstvo vnútra. Je to vec diskusie, hovorí sa o ôsmich obvodoch a uvidíme, čo debata prinesie. Sú hlasy v koalícii, ktoré hovoria, že je to prospešné, aj také, ktoré hovoria, že to nepodporia. Uvidíme.

V minulosti ste pri niektorých predstaviteľoch SaS hovorili o šovinizme či nenávisti k Maďarom. Stále si to myslíte?

Ja som sa dohodol, že si verejne odkazovať cez médiá nebudem nič.

Aké sú vaše vzťahy s SaS?

Sú normálne a normalizované. Bežne komunikujeme, dokonca sme predložili aj niekoľko spoločných návrhov. S pánom štátnym tajomníkom Martinom Klusom sme si v Gombaseku podali ruky. Obaja sme uznali, že komunikácia presahovala všetky hranice slušnosti a normalnosti v politike a nebolo to to, čo sme sľubovali občanom. Odvtedy máme veľmi korektný vzťah.

Svojimi návrhmi bojujete za maďarské strany, ale vy v takej nie ste. Prečo?

Pretože som stabilným členom poslaneckého klubu hnutia OĽaNO aj vládnej koalície.

Vylučujete, že by ste vstúpili do maďarskej politickej strany, prípadne nejakú vlastnú založili?

Maďarskí politici na Slovensku si 30 rokov hľadali svoje miesto. Nerobili nič iné, len hľadali príležitosť, aby bolo dobre im, nie občanom. Ja som asi prvý alebo jediný, koho budúcnosť vôbec netrápi. Mám pred sebou ešte dva roky, aby som z toho vyžalil pre ľudí čo najviac. O budúcnosti budem rozmýšľať, ak na to príde čas.

Takže to nevylučujete.

Ja som spokojný tam, kde som.

Doteraz v OĽaNO platilo, že tí, ktorí sa dostali do parlamentu, putovali na koniec kandidátky v ďalších voľbách, čo viacerých odradilo, aby tam zotrvali. Teraz chce Igor Matovič nováčikom dať iba prvých desať miest a ďalšie ponúknuť poslancom podľa aktivity. Vzhľadom na popularitu strany však môžu byť aj tak miesta od desiatky ťažšie zvoliteľné. Toto vás nemotivuje poobzerať sa po inej šanci?

Nie som oportunista, a to som dokázal, už keď ma oslovili z OĽaNO, aby som za nich kandidoval. Bolo to v čase, keď mali preferencie 5,6 percenta, a prijal som 49. miesto kandidátky bez slova. Ak je mojím osudom, aby som v parlamente skončil, tak skončím, ale chcem mať za sebou prácu, na ktorú budem môcť byť hrdý, a budem sa vedieť kedykoľvek pozrieť do zrkadla.

Tento rok budú spojené komunálne a župné voľby. Nasadí OĽaNO kandidátov v južných regiónoch?

Neviem, lebo sa komunálnym voľbám nevenujem, nie som prítomný na žiadnom stretnutí, pokiaľ ide o výber kandidátov na poslancov či županov, takže sa dištancujem. Nie preto, že by ma nezaujímali, ale mám na starosti inú oblasť. Ja sám kandidovať nebudem ani za poslanca, župana či primátora.

So šéfom OĽaNO Igorom Matovičom máte veľmi dobré vzťahy. Ako sa on pozerá na vaše snahy v oblasti volebného zákona a v nastoľovaní týchto tém?

Budeme mať tento týždeň stretnutie aj ohľadne iných tém, ale otvoríme aj tieto otázky. Igor Matovič je vo všeobecnosti človekom, ktorému veľmi záleží na národnostných komunitách. Vo veľkej väčšine otázok týkajúcich sa Maďarov na Slovensku mám voľnú ruku, ale konzultujem s ním tieto veci, lebo by som bol veľmi nerád, ak by nejaká agenda išla proti názoru hnutia. V jedinej otázke všetci v OĽaNO rovnaký názor nemáme, a to je štátne občianstvo.

Zhodli ste sa napríklad pri téme vakcíny Sputnik V, vy ste sa ním dali aj zaočkovať. Nevyrušili vás informácie maďarskej opozície, ktorá odhalila, že tamojší odborníci mali pri schvaľovaní vakcíny vážne pochybnosti ohľadne výroby a bezpečnosti?

Vôbec nie, pretože maďarskú opozíciu považujem za presne takú, akou je slovenská opozícia súčasnosti, ktorá klame ráno, na obed aj večer a sponchýbni akýkoľvek krok vlády. Toto isté sa udialo v Maďarsku vo vzťahu k Sputniku, pritom je po ňom štatisticky najmenej vedľajších účinkov, a ja som toho príkladom. Dokonca som nemal ani bežné príznaky a to, že funguje, je zjavné, lebo protilátky mám stále v tele, aj keď ich nie je veľa.

Pre booster už Sputnik nie je dostupný. Vy tvrdíte, že pri tretej dávke čakáte na vakcínu Novavax, ktorá príde na jar. Nie je to neskoro, keďže omikron už na Slovenku vo veľkom máme a vieme, že tretia dávka je pri ňom kľúčová?

Ja som sa k tejto otázke vyjadril vo vzťahu k povinnému očkovaniu, ktoré odmietam. Pri omikrone to už nestíhame, keďže vlna je na prahu a tretie dávky fungujú až po asi dvoch týždňoch. Kto sa dá zaočkovať teraz proti omikronu, ktorý tu už je a hrozí nám explózia, to už nepomôže. Všetci, ktorí chceli tretiu dávku, už mali čas aj priestor. Omikron tu bude, prehrmí a ja verím, že po tejto vlne už iná nepríde.

Hovoríte, že všetci, ktorí chceli, sa už dali zaočkovať treťou dávkou. Vy ste teda nechceli?

Ja som sa chcel dať zaočkovať vakcínou Novavax. Zistil som, že príde v marci, dnes máme informácie, že to bude možno až začiatkom leta. Ak tu nebude takáto vakcína, nemám problém dať si aj mRNA vakcínu.

Dokedy budete čakať?

Dovtedy, kým budem vedieť, kedy presne táto vakcína príde. Ak to bude v lete a bude hroziť ešte nejaká iná vlna okrem omikronu, tak sa určite dám zaočkovať treťou dávkou, nemám s tým žiaden problém.

V minulosti ste pri hodnotových otázkach hlasovali aj s kotlebovcami, respektíve za ich návrhy. Urobíte to znova, ak prídu tento rok napríklad so sprísňovaním interrupcií?

Nie. Myslím si, že poslanec svoje presvedčenie deklaruje najmä hlasovaním, nie rečami. Ja som to urobil raz, keď som povedal, že ľudský život je hodný ochrany už pred narodením, a deklaroval som to jedným hlasovaním a viackrát to robiť nebudem, ak takýto návrh nepríde z koalície. Hlasoval som aj za všetky zákony, ktoré predkladala kolegyňa Anna Záborská. Tie sa netýkali interrupcií, ale pomoci tehotným ženám. Považujem to za symbol a deklaráciu mojej pro life hodnotovej orientácie. A že to predkladali kotlebovci? No tak to predkladali oni, viackrát, ale za takýto návrh z ich dielne hlasovať nebudem.

Tá pomoc ženám, ako hovoríte, sa však týkala interrupcií.

Absolútne marginálnym spôsobom. Ja síce nie som žena, ale nemyslím si, že tých pár hodín navyše na rozmyslenie akýmkoľvek spôsobom sprísňuje interrupciu. Alebo mi povedzte, ako sťažuje prístup k interrupcii to, že sa zakáže reklama? Absolútne nijako.

Vy ste boli tiež predkladateľom spomínaného zákona. Prečo ste nenavrhli, aby sa tieto časti vypustili, ak je to marginálne, ale ostatné body potom mohli prejsť?

Parlamentná matematika hovorila, že zákon, ktorý sme predkladali aj s pozmeňujúcimi návrhmi, by mohol prejsť. Už dvakrát sa stalo, že chýbal jeden jediný hlas. Pri tomto konkrétnom poslednom hlasovaní zrejme zavážilo, že neprešla novela skupiny poslancov, ktorí chceli skrátiť lehotu na rozmyslenie, a toto mohlo odradiť aj ostatných, ktorí boli rozhodnutí zahlasovať alebo vytiahnuť kartu alebo nehlasovať.

Je to téma, ktorá tiež rozdeľuje spoločnosť. Je teda namieste, aby sa predkladala každého pol roka, ak ste neboli schopní ju presadiť už viackrát predtým?

Chýbal jeden rozhodujúci hlas, čiže nie je to tak, že by to podporovalo len pár poslancov. Myslím si, že ochrana života je hodnotou, ktorá napríklad v mojom živote je najpodstatnejšou, a mala by byť témou, ktorá na stole je, má byť aj bude. Dokážem tomu porozumieť aj tak, že sú veci, za ktoré pani poslankyňa Záborská bojuje celý svoj život, tak prečo jej nedožičiť úspech.

Neprekáža vám, že sa to nerieši odborne, ale ideologicky?

Určite ste si všimli diskusiu, ktorá sa strhla pri oboch návrhoch, a padali od ideologických až po veľmi fundované a erudované odborné názory. Neexistuje na Slovensku téma, ktorá by bola viac odborne a ideologicky rozobratá ako táto, a nemyslím si, že niekto niečo nové k

tomu ešte povie. Návum pre mňa pri diskusiách je to, že tí, ktorí nás konzervatívnych poslancov označujú za netolerantných, majú v pléne vyjadrenia, ktoré by som si v živote žene nedovolil povedať. To ma obohacuje a utvrdzuje v tom, že nie konzervatívci sú spiatočníci, ale tí, ktorí sa označujú za liberálov.

Na pretrase bude teraz aj obranná dohoda. V klube OĽaNO vraj jednoznačná zhoda nie je. Ako budete hlasovať?

Budem hlasovať za obrannú dohodu, nemám s ňou problém. Otázky, ktoré som mal, som si vydiskutoval s ministrom obrany Jaroslavom Naďom, jeho odpovede ma uspokojili. Ale je pravda, že niektorí poslanci v klube podľahli dezinformáciám, ktoré šíri opozícia, a majú problém za to zahlasovať. Na konci dňa však verím, že budeme v klube jednotní.

Koľko členov je proti?

Ja som ich nepočítal, ale je to absolútne marginálne číslo.

V Maďarsku sa blížia voľby. Vy ste fanúšikom Viktora Orbána. Veríte, že vyhrá?

Som o tom presvedčený. Opozičný kandidát každým svojím vyjadrením dokazuje, že nie je hoden premiérskej stoličky, a vidia to aj voliči.

Pre denník Sme ste povedali, že Fidesz je najúspešnejším politickým projektom v novodobej histórii Maďarska, lebo trikrát za sebou vyhral voľby, a tak je zjavné, že niečo robí dobre. Presne toto o Smere často hovorí aj Robert Fico. Robil tak aj on do svojej porážky veci dobre?

Fidesz vyhral s ústavnou väčšinou. V žiadnom prípade sa nedá porovnávať Fico s Orbánom. Vláda Viktora Orbána má také ekonomické výsledky, aké jej v Európskej únii môžu závidieť všetci. Považujem za malý zázrak to, ak dokáže zvýšiť platy o 20 percent učiteľom, vojakom, sestričkám, lekárom, vo verejnej správe a podobne. Neprejde týždeň, aby neohlasovali novú významnú zahraničnú investíciu, rastúci počet pracovných miest a tak ďalej. Neuveriteľným spôsobom rastie infraštruktúra, nepustili do zdravotníctva súkromníkov a ich systém sa nedá porovnávať s naším. Ak teda hovorím o úspešnom projekte, myslím práve na toto, ale je úspešný aj politicky, lebo sa mu podarilo spájať Maďarov aj ponad hranice ideologicky, ekonomicky aj ako národ.

Niektorí analytici hovoria, že ich ekonomika je veľmi krehká, dokonca jedna z najzraniteľnejších, takže je otázne, za akú cenu sa to deje. Navyše rozdávanie peňazí pred voľbami sa dialo aj u nás. Ale čo je horšie, Európa naráža v Maďarsku na problémy s demokraciou. Toto vám neprekáža?

Čo je nedemokratické na tom, ak vláda povie, že o výchove svojho dieťaťa bude rozhodovať vždy rodič, a nie treťosektorový LGBTI inštitút, ktorý sa tam tlačí. Čo sa navyštrajali európsky lídri v súvislosti s týmto zákonom, avšak vyjadrenia holandského premiéra v reakcii na Maďarský zákon zakazujúci propagáciu homosexuality a transgenderizmu medzi osobami mladšími ako 18 rokov, že Maďarsko nemá v EÚ čo robiť a musí ísť na kolená, v takzvanej tolerantnej a liberálnej Európe nezarezovali vôbec. Ja mám sedemročného syna a vychovávam ho k tolerancii. No nechcem, aby ho v škole vyučoval tretí sektor, nech ho učí učiteľ, a to, čo je v rámci sexuálnej výchovy potrebné, mu poviem ja alebo jeho mama. A nedá mi nespomenúť ani obrovský džihád, ktorý sa zniesol na Viktora Orbána, lebo si dovolil do Ústavy vložiť vetu, že otec je muž a matka je žena.

Je to nevyhnutné?

Je to absolútne nevyhnutné, lebo keď si spomeniete na piliere, na základe ktorých bola postavená Európska únia, tak sú to práve tradičné kresťanské hodnoty. Dnešná Únia sa od nich odpútala úplne.

Hovoríte o kresťanských princípoch, ale pokiaľ som dobre zachytila, vy sa nehlásite k žiadnej viere.

To vôbec nie je pravda, ja som pokrstený, kresťan, rímskokatolíckeho vyznania. Ale nie som praktizujúci.

Kto je György Gyimesi

Poslanec Národnej rady, podpredseda výboru pre financie a rozpočet a člen klubu OĽaNO. Do parlamentu sa dostal ako náhradník za Jaroslava Naďa, vo voľbách získal 2 370 prednostných hlasov. Venuje sa predovšetkým národnostným otázkam, zviditeľnil sa najmä, keď rokoval s maďarským ministrom zahraničia Péтром Szijjártóom na tému dvojakeho občianstva, čo spôsobilo napätie s našou diplomaciou. Na rokovania o Sputniku do Budapešti sprevádzal aj Igora Matoviča. Je fanúšikom Fideszu a politiky Viktora Orbána. Absolvoval Fakultu verejnej správy **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Autor: Nina Jánešiková

Dokument Zuzany Piussi Očista sa po otvorení kín vracia na filmové plátna [📄](#)

📅 25. 1. 2022, 14:17, Zdroj: [kinema.sk](https://www.kinema.sk) [📄](#), Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 8 291 GRP: 0,18 OTS: 0,00 AVE: 336 Eur

Film Zuzany Piussi Očista, ktorý sa na jeseň kvôli pandémie musel presunúť do online priestoru, sa po otvorení...

pridal kinema 25.1.2022 o 14:17

Film Zuzany Piussi Očista, ktorý sa na jeseň kvôli pandémie musel presunúť do online priestoru, sa po otvorení kín vracia na veľké plátna. Navyše Prešov, Ružomberok a Košice čakajú po projekcii aj živé diskusie so zaujímavými hosťami. Režisérka Zuzana Piussi tvrdí, že téma justície je v spoločnosti veľmi živá, ľudia sú znepokojení, cítia nespravodlivosť, čo sa odráža aj do nedôvery v slovenské súdy. Film do slovenských kín prináša spoločnosť Filmtopia. Očista vstúpi aj do českej distribúcie, pre autorku sú dôležité tiež stretnutia so študentami, budúcimi právnikmi.

„Slovo očista moralizuje a vždy je problém, keď sa viac moralizuje než by sa držalo zákona. Na Slovensku by sme tiež mali menej moralizovať a viac si ctíť zákon. U nás sa však vždy označí dobro a zlo, ale či je niečo zákonné, alebo nezákonné, to ide bokom,“ hovorí režisérka Zuzana Piussi.

Zatiaľ sú na programe štyri živé diskusie v troch mestách s osobnou prítomnosťou režisérky Zuzany Piussi. Debata bude aj v Ružomberku, ktorého sa film dotýka najviac.

streda 2. február 2022 o 19.00 hod., kino Pocity na Stromoradí, Prešov

diskutujú tvorcovia filmu, sudcovia a zástupcovia študentov práva alebo politológie

štvrtok 3. február 2022, Galéria L. Fullu, Ružomberok

dopoludnia pre školy, diskutujú tvorcovia filmu

o 18.00 hod pre verejnosť, diskutujú tvorcovia a protagonisti filmu

piatok 4. február 2022 o 18.30 hod., Kino Úsmev, Košice

diskutujú: tvorcovia filmu so sudcami a zástupcom Právnickej fakulty **UPJŠ** v Košiciach

Novinkou bude, že sa živé diskusie z kín budú streamovať. Hostami nebudú len sudcovia, advokáti, ale aj filozofi či experti, ktorí dokážu vniesť do debát iné súvislosti. Medzi doterajšími hosťami bol napríklad bývalý český minister zahraničných vecí a vnútra Cyril Svoboda, ktorý je aj spoluautorom českej ústavy; v rámci debaty vyjadril presvedčenie, že je v krátkom čase na rýchlu nápravu náročné prijať systémové opatrenia a zaujímavo sa zamýšľal aj nad možnosťami dlhodobých opatrení. Spomenul napríklad prax v mnohých krajinách, kde sa sudcovia vymenúvajú dvakrát - najprv na dobu určitú a až po niekoľkých rokoch, keď sa sudca osvedčí, je vymenovaný natrvalo. Reč bola aj o úskaliach rozhodovania kolektívneho orgánu, akým je súdna rada - ak sa spolitizuje, zlé rozhodnutia sa môžu skrývať za rozhodnutia kolektívu bez konkrétnej zodpovednosti.

Na ďalšej diskusii sa zúčastnil aj predseda Súdnej rady profesor Mazák, ktorý v dlhej rozprave vysvetlil kompetencie a nástroje Súdnej rady, z ktorých medzi najzaujímavejšie patrila otázka platnosti rozsudkov sudcov, u ktorých sa preukáže korupcia - táto skutočnosť sama o sebe nemá vplyv na platnosť všetkých ich rozsudkov, ale odvolania, ak existujú, tak len v rámci bežných zákonných postupov.

Po tom, čo sa na jeseň zavreli kiná, založil producent filmu novú online platformu www.kino363.sk. Film Očista ponúkali každý večer a až dvakrát do týždňa aj debaty. „Od začiatku decembra, kedy sme hrávali denne, sa na projekcie filmu pripojilo vyše tisíc divákov, usporiadali sme desať diskusií so 14 hosťami. Ľudia sa zapájali do debaty, rozhovory trvali niekedy až do polnoci,“ dodala Zuzana Piussi.

Keďže sa film vracia do kín eventy na on-line Kine 363 budú len raz do týždňa a to vo forme projekcie s diskusiou. Recenziu filmu nájdete TU.

Jedným z oslovených hostí je aj Václav Bělohradský, český filozof a sociológ, ktorý patrí medzi postmoderných mysliteľov; od roku 1970 žil v Taliansku a od roku 1989 pôsobí aj v Česku. „V rámci českej distribúcie, ktorú chystáme pod labelom Slepé skvrny spolu s ďalšími spoločenskými filmami, by sme chceli ísť s filmom Očista aj na vysoké školy,“ hovorí Vít Janeček. „Školy sú dôležité, na právnickej fakulte v Bratislave sme točili aj do tohto filmu. Je v ňom scéna, ako mladí právnici vnímajú justíciu, debata s nimi by mala určite zmysel,“ doplnila Zuzana Piussi.

Režisérka pripomína, že na Slovensku je najnižšia dôvera v justíciu, v Európskej únii. Počas nakrúcania spoznala veľa ľudí, ktorým nespravodlivé súdne rozhodnutie zničilo život. Majú v sebe zlosť. Žili normálny život, ale po skúsenosti so súdnou mocou sa stotožnili s antisystémom. Film by mohol pomôcť naštartovať debaty o tom, čo je spravodlivé súdne rozhodnutie.

Očista Zuzany Piussi sa bližšie venuje aj dvom šokujúcim prípadom, pri ktorých sa ukazuje, že korupcia v justícii nie je len abstraktný pojem, tretia moc môže spôsobiť aj ničenie ľudských životov, šikanu alebo krytie obrovských majetkových transferov. Jednou z hlavných postáv a iniciátorkou prvého aj druhého dokumentu o súdnictve je sudkyňa Katarína Javorčíková, ktorá odišla ešte pred zverejnením Kočnerovej Threemy z justície. Pred svojím odchodom napísala text „Dôvody prečo byť sudcom“, v ktorom opísala stav slovenskej justície, najmä nevyožiteľnosť práva a odoslala ho ako vysvetlenie svojho odchodu Súdnej rade SR a všetkým sudcom. A ako hovorí Zuzana Piussi, to bol dôvod, prečo som sa začala venovať opäť tejto téme.

Filmárka sa problémami bezprávia v právnom štáte zaoberala už v roku 2011 v dokumente Nemoc tretej moci, ale vníma, že ani po uplynutí desiatich rokov nedošlo vo vnútri justície k zásadným zmenám a to sa týka aj vnímania jej dôveryhodnosti a nezávislosti verejnosťou.

Film Očista mal svetovú premiéru na Medzinárodnom festivale dokumentárnych filmov Ji.hlava 2021, kde zaň získala zvláštne uznanie poroty. Dokument vznikol v koprodukcii s RTVS a s finančnou podporou Audiovizuálneho fondu (SK) a Státního fondu kinematografie (CZ), film podporil aj Rudolf Lukačka. Do slovenských kín ho prináša spoločnosť Filmtopia.

Zuzana Piussi svojou tvorbou prináša odvážny a originálny pohľad na javy a dianie v spoločnosti; okrem iných sú to filmy: Nemoc tretej moci (2011), Krehká identita (2012) a filmy z ostatného obdobia: Obliehanie mesta (2019), ktorý na kremnickom prípade tematizuje všeobecné aspekty zápasu komunit s veľkými ťažobnými zámermi a Univerzity a sloboda (2019) o patológiách v priestore univerzít v čase masifikácie a komercializácie vzdelania (dokument uvádza tohtoročný bratislavský festival Jeden svet), posledné dva vytvorila spolu s Vítom Janečkom. Predvlni odpremiérovala aj film Ukradnutý štát, ktorý sa snaží odkývať mechanizmy, ktoré vytvárajú kauzy a posuny informácií.

Autor: Sector s.r.o.

Najnovší výskum o holokauste na Slovensku - otázky, ktoré zostávajú aj po desaťročiach [↗](#)

📅 26. 1. 2022, 0:11, Zdroj: kamdomesta.sk [↗](#), Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 2 994 GRP: 0,07 OTS: 0,00 AVE: 305 Eur

Bratislava, Online podujatie

Štvrtok 27.01.2022, 18:00

V roku 2022 si pripomíname tragické 80. výročie od začiatku tzv. prvej vlny deportácií židovského obyvateľstva zo Slovenska a Dokumentačné stredisko holokaustu sa bude reflexii týchto udalostí venovať po celý rok.

Pri príležitosti Medzinárodného dňa pamiatky obetí holokaustu pozýva na online besedu, v ktorej budeme hovoriť o najnovších výsledkoch historického výskumu pokrývajúceho prenasledovanie židovskej komunity na Slovensku, no tiež otázkach, ktoré zostávajú otvorené aj po desaťročiach.

Pozvanie prijali:

Zuzana Tokárová - **UPJŠ** v Košiciach

Michal Schvarc - Historický ústav SAV Bratislava

Ján Hlavinka - DSH a Historický ústav SAV Bratislava

Diskusiu bude moderovať novinárka Soňa Gyarfášová

Online diskusia sa uskutoční 27. januára 2022 od 18 hod a bude streamovaná na FB Dokumentačného strediska holokaustu.

Tešíme sa na Vašu účasť!

Podujatie, ktoré usporadúva Dokumentačné stredisko holokaustu.

Ďalšie termíny

27. 01. 2022 Štvrtok 18:00 Slovensko Online podujatie

27. 01. 2022 Štvrtok 18:00

TLAČOVÁ SPRÁVA k distribúcii filmu Očista

25. 1. 2022, 23:30, Zdroj: sudcovia.sk, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 982 GRP: 0,02 OTS: 0,00 AVE: 191 Eur

streda 2. február 2022 o 19.00 hod., kino Pocity na Stromoradi, Prešov

diskutujú tvorcovia filmu, sudcovia a zástupcovia študentov práva alebo politológie

štvrtok 3. február 2022, Galéria L. Fullu, Ružomberok

dopoludnia pre školy, diskutujú tvorcovia filmu

o 18.00 hod pre verejnosť, diskutujú tvorcovia a protagonisti filmu

piatok 4. február 2022 o 18.30 hod., Kino Úsmev, Košice

diskutujú: tvorcovia filmu so sudcami a zástupcom Právnickej fakulty **UPJŠ** v Košiciach

XX

Novinkou bude, že sa živé diskusie z kín budú streamovať. Hostami nebudú len sudcovia, advokáti, ale aj filozofi či experti, ktorí dokážu vniesť do debát iné súvislosti. Medzi doterajšími hosťami bol napríklad bývalý český minister zahraničných vecí a vnútra Cyril Svoboda, ktorý je aj spoluautorom českej ústavy; v rámci debaty vyjadril presvedčenie, že je v krátkom čase na rýchlu nápravu náročné prijať systémové opatrenia a zaujímavá sa zamýšľal aj nad možnosťami dlhodobých opatrení. Spomenul napríklad prax v mnohých krajinách, kde sa sudcovia vymenúvajú dvakrát - najprv na dobu určitú a až po niekoľkých rokoch, keď sa sudca osvedčí, je vymenovaný natrvalo. Reč bola aj o úskaliach rozhodovania kolektívneho orgánu, akým je súdna rada - ak sa spolitizuje, zlé rozhodnutia sa môžu skrývať za rozhodnutia kolektívu bez konkrétnej zodpovednosti.

Na ďalšej diskusii sa zúčastnil aj predseda Súdnej rady profesor Mazák, ktorý v dlhej rozprave vysvetlil kompetencie a nástroje Súdnej rady, z ktorých medzi najzaujímavejšie patrila otázka platnosti rozsudkov sudcov, u ktorých sa preukáže korupcia - táto skutočnosť sama o sebe nemá vplyv na platnosť všetkých ich rozsudkov, ale odvolania, ak existujú, tak len v rámci bežných zákonných postupov.

Po tom, čo sa na jeseň zavreli kiná, založil producent filmu novú online platformu www.kino363.sk. Film Očista ponúkajú každý večer a až dvakrát do týždňa aj debaty. „Od začiatku decembra, kedy sme hrávali denne, sa na projekcie filmu pripojilo vyše tisíc divákov, usporiadali sme desať diskusií so 14 hosťami. Ľudia sa zapájali do debaty, rozhovory trvali niekedy až do polnoci,“ dodala Zuzana Piussi.

Keďže sa film vracia do kín eventy na on-line Kine 363 budú len raz do týždňa a to vo forme projekcie s diskusiou.

Jedným z oslovených hostí je aj Václav Bělohradský, český filozof a sociológ, ktorý patrí medzi postmoderných mysliteľov; od roku 1970 žil v Taliansku a od roku 1989 pôsobí aj v Česku. „V rámci českej distribúcie, ktorú chystáme pod labelom Slepé skvrny spolu s ďalšími spoločenskými filmami, by sme chceli ísť s filmom Očista aj na vysoké školy,“ hovorí Vít Janeček. „Školy sú dôležité, na právnickej fakulte v Bratislave sme točili aj do tohto filmu. Je v ňom scéna, ako mladí právnici vnímajú justíciu, debata s nimi by mala určite zmysel,“ doplnila Zuzana Piussi.

Režisérka pripomína, že na Slovensku je najnižšia dôvera v justíciu, v Európskej únii. Počas nakrúcania spoznala veľa ľudí, ktorým nespravodlivé súdne rozhodnutie zničilo život. Majú v sebe zlosť. Žili normálny život, ale po skúsenosti so súdnou mocou sa stotožnili s antisystémom. Film by mohol pomôcť naštartovať debaty o tom, čo je spravodlivé súdne rozhodnutie.

Očista Zuzany Piussi sa bližšie venuje aj dvom šokujúcim prípadom, pri ktorých sa ukazuje, že korupcia v justícii nie je len abstraktný pojem, tretia moc môže spôsobiť aj ničenie ľudských životov, šikanu alebo krytie obrovských majetkových transferov. Jednou z hlavných postáv a iniciátorkou prvého aj druhého dokumentu o súdnictve je sudkyňa Katarína Javorčíková, ktorá odišla ešte pred zverejnením Kočnerovej Threemy z justície. Pred svojím odchodom napísala text „Dôvody prečo byť sudcom“, v ktorom opísala stav slovenskej justície, najmä nevyhľaditeľnosť práva a odoslala ho ako vysvetlenie svojho odchodu Súdnej rade SR a všetkým sudcom. A ako hovorí Zuzana Piussi, to bol dôvod, prečo som sa začala venovať opäť tejto téme.

Filmárka sa problémami bezprávia v právnom štáte zaoberala už v roku 2011 v dokumente Nemoc tretej moci, ale vníma, že ani po uplynutí desiatich rokov nedošlo vo vnútri justície k zásadným zmenám a to sa týka aj vnímania jej dôveryhodnosti a nezávislosti verejnosťou.

Film Očista mal svetovú premiéru na Medzinárodnom festivale dokumentárnych filmov Ji.hlava 2021, kde zaň získala zvláštne uznanie poroty. Dokument vznikol v koprodukcii s RTVS a s finančnou podporou Audiovizuálneho fondu (SK) a Státního fondu kinematografie (CZ), film podporil aj Rudolf Lukačka. Do slovenských kín ho prináša spoločnosť Filmtopia.

Zuzana Piussi svojou tvorbou prináša odvážny a originálny pohľad na javy a dianie v spoločnosti; okrem iných sú to filmy: Nemoc tretej moci (2011), Krehká identita (2012) a filmy z ostatného obdobia: Obliehanie mesta (2019), ktorý na kremnickom prípade tematizuje všeobecné aspekty zápasu komunit s veľkými ťažobnými zámermi a Univerzity a sloboda (2019) o patológiách v priestore univerzít v čase masifikácie a komercializácie vzdelania (dokument uvádza tohtoročný bratislavský festival Jeden svet), posledné dva vytvorila spolu s Vítom Janečkom. Predvlani odpremiérovala aj film Ukradnutý štát, ktorý sa snaží odkývať mechanizmy, ktoré vytvárajú kauzy a posuny informácií.

Zuzana Golianová 25. január 2022, Bratislava

PR manažérka filmu OČISTA

Komentujte

Autor: Admin

Väčšina zápasov v 1. lige žien odložených, Dubček Bratislava odstúpil zo súťaže

25. 1. 2022, 17:31, Zdroj: basket.zoznam.sk, Vydavateľ: Zoznam, s.r.o., Sentiment: Negatívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v

Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 953 GRP: 0,02 OTS: 0,00 AVE: 246 Eur

Publikované: 25.01.2022 Autor: basket.sk Foto: fb ŠKBD Spišská Nová Ves

Podobne ako v prvej lige mužov došlo k zúženiu počtu zúčastnených družstiev aj v prvej lige žien, mladých žien a junioriek. V tejto súťaži ide o jediného účastníka a to Dubček Bratislava. doteraz odohrané zápasy tohto klubu sú teda anulované a tým aj štatistiky ich zápasov.

Tento víkend sa nakoniec odohrali len tri duely z dvanástich plánovaných, ostatné stretnutia boli odložené zatiaľ na neurčito, no kompletný program súťaže by sa mal dohrať do 7. mája 2022 s tým, že plánované play-off je zrušené a víťaz bude určený podľa poradia dlhodobej súťaže.

Spoločná súťaž 1.ligy žien, Mladých žien U23 a Junioriek U19 2021/22

22.1.2022 – 17.kolo

MBK U19 Stará Turá – voľno

BK ŠKP 08 U19 Banská Bystrica – ŠKBD U23 Spišská Nová Ves 39:58 (20:27)

Najviac bodov: Podhradská 10 (8 doskokov), Hrčková 9, Cabaníková 6 – Da Cruz 18, Pokrievková a Matúšová po 10

Zo sobotňajšieho kola sa hral len duel medzi juniorkami Banskej Bystrice a mladými ženami Spišskej Novej Vsi, hostky pretavili svoje väčšie skúsenosti do víťazstva a domáce zdolali o 19 bodov, keď prehrali len druhú štvrtinu o 1 bod. Bodovo ich potiahla Carlota Sofia da Cruz s 18 bodmi a v doskokoch zas s jedenástimi dominovala Barbora Cvoligová, sedem získaných lôpt si pripísala Karolína Rothová. V domácom tíme predviedla pekný výkon Tamara Podhradská s 10 bodmi a 8 doskokmi.

MBK U23 Ružomberok – ŽBK Rožňava

Zápas odložený!

CBK Košice – BK ZŠ Zvolen

Zápas odložený!

TYDAM **UPJŠ** Košice – BKM Junior UKF Nitra

Zápas odložený!

Young Angels U23 Košice – BK Lokomotíva U23 Sereď

Zápas odložený!

Young Angels U19 Košice – BK AŠK Slávia U19 Trnava

Zápas odložený!

MBK U23 Ružomberok – ŠKBD U23 Spišská Nová Ves 65:46 (30:24)

Najviac bodov: Jarošová 21, Škvareková 10, Doplníme. – Matúšová 14, Dovalová a Rothová po 8

V nedeľu cestovali Spišiačky do Ružomberku a pre zmenu sa jediná štvrtinu podarilo vyhrať im, tiež to bola tá druhá v poradí. Domáce v každom prípade zaslúžene zvíťazili, keď rozdiel vo finálnom skóre bol o 19, strelecky v ich drese zažiarila Kamila Jarošová s 21 bodmi na svojom konte. V podkošovom priestore sa opäť výrazne presadzovala Spišiačka Cvoligová, keď zaznamenala 13 doskokov.

BK ŠKP 08 U19 Banská Bystrica – ŽBK Rožňava

Zápas odložený!

CBK Košice – BKM Junior UKF Nitra 79:74 (41:29)

Najviac bodov: Lukačiková 23, Kašperanová 21 – Šimončíková 19, Kovalenko 16

Doplníme.

TYDAM **UPJŠ** Košice – BK ZŠ Zvolen

Zápas odložený!

Young Angels U19 Košice – BK Lokomotíva U23 Sered'

Zápas odložený!

Young Angels U23 Košice – BK AŠK Slávia U19 Trnava

Zápas odložený!

Priebežná tabuľka Spoločnej súťaže 1.ligy žien, Mladých žien U23 a Junioriek U19 po 18.kole:

Por.

Autor: DANNAX, spol. s r.o. || Publikované: 25.01.2022 Autor: basket.sk Foto: fb ŠKBD Spišská Nová Ves

Fakulty a ústavy UPJŠ

Dokument Zuzany Piussi Očista sa po otvorení kín vracia na filmové plátna [📄](#)

📅 25. 1. 2022, 14:17, Zdroj: [kinema.sk](#) [📄](#), Sentiment: Ambivalentný, Téma: Fakulty a ústavy UPJŠ, Kľúčové slová: Právnická fakulta UPJŠ

Dosah: 8 291 GRP: 0,18 OTS: 0,00 AVE: 336 Eur

Film Zuzany Piussi Očista, ktorý sa na jeseň kvôli pandémie musel presunúť do online priestoru, sa po otvorení...

pridal kinema 25.1.2022 o 14:17

Film Zuzany Piussi Očista, ktorý sa na jeseň kvôli pandémie musel presunúť do online priestoru, sa po otvorení kín vracia na veľké plátna. Navyše Prešov, Ružomberok a Košice čakajú po projekcii aj živé diskusie so zaujímavými hosťami. Režisérka Zuzana Piussi tvrdí, že téma justície je v spoločnosti veľmi živá, ľudia sú znepokojení, cítia nespravodlivosť, čo sa odráža aj do nedôvery v slovenské súdy. Film do slovenských kín prináša spoločnosť Filmtopia. Očista vstúpi aj do českej distribúcie, pre autorku sú dôležité tiež stretnutia so študentami, budúcimi právnikmi.

„Slovo očista moralizuje a vždy je problém, keď sa viac moralizuje než by sa držalo zákona. Na Slovensku by sme tiež mali menej moralizovať a viac si ctíť zákon. U nás sa však vždy označí dobro a zlo, ale či je niečo zákonné, alebo nezákonné, to ide bokom,“ hovorí režisérka Zuzana Piussi.

Zatiaľ sú na programe štyri živé diskusie v troch mestách s osobnou prítomnosťou režisérky Zuzany Piussi. Debata bude aj v Ružomberku, ktorého sa film dotýka najviac.

streda 2. február 2022 o 19.00 hod., kino Pocity na Stromoradi, Prešov

diskutujú tvorcovia filmu, sudcovia a zástupcovia študentov práva alebo politológie

štvrtok 3. február 2022, Galéria L. Fullu, Ružomberok

dopoludnia pre školy, diskutujú tvorcovia filmu

o 18.00 hod pre verejnosť, diskutujú tvorcovia a protagonisti filmu

piatok 4. február 2022 o 18.30 hod., Kino Úsmev, Košice

diskutujú: tvorcovia filmu so sudcami a zástupcom Právnickej fakulty UPJŠ v Košiciach

Novinkou bude, že sa živé diskusie z kín budú streamovať. Hostami nebudú len sudcovia, advokáti, ale aj filozofi či experti, ktorí dokážu vniesť do debát iné súvislosti. Medzi doterajšími hosťami bol napríklad bývalý český minister zahraničných vecí a vnútra Cyril Svoboda, ktorý je aj spoluautorom českej ústavy; v rámci debaty vyjadril presvedčenie, že je v krátkom čase na rýchlu nápravu náročné prijať systémové opatrenia a zaujímavosť sa zamýšľal aj nad možnosťami dlhodobých opatrení. Spomenul napríklad prax v mnohých krajinách, kde sa sudcovia vymenúvajú dvakrát - najprv na dobu určitú a až po niekoľkých rokoch, keď sa sudca osvedčí, je vymenovaný natrvalo. Reč bola aj o úskaliach rozhodovania kolektívneho orgánu, akým je súdna rada - ak sa spolitizuje, zlé rozhodnutia sa môžu skrývať za rozhodnutia kolektívu bez konkrétnej zodpovednosti.

Na ďalšej diskusii sa zúčastnil aj predseda Súdnej rady profesor Mazák, ktorý v dlhej rozprave vysvetlil kompetencie a nástroje Súdnej rady, z ktorých medzi najzaujímavejšie patrila otázka platnosti rozsudkov sudcov, u ktorých sa preukáže korupcia - táto skutočnosť sama o sebe nemá vplyv na platnosť všetkých ich rozsudkov, ale odvolania, ak existujú, tak len v rámci bežných zákonných postupov.

Po tom, čo sa na jeseň zavreli kiná, založil producent filmu novú online platformu [www.kino363.sk](#). Film Očista ponúkali každý večer a až dvakrát do týždňa aj debaty. „Od začiatku decembra, kedy sme hrávali denne, sa na projekcie filmu pripojilo vyše tisíc divákov, usporiadali sme desať diskusií so 14 hosťami. Ľudia sa zapájali do debaty, rozhovory trvali niekedy až do polnoci,“ dodala Zuzana Piussi.

Keďže sa film vracia do kín eventy na on-line Kine 363 budú len raz do týždňa a to vo forme projekcie s diskusiou. Recenziu filmu nájdete TU.

Jedným z oslovených hostí je aj Václav Bělohradský, český filozof a sociológ, ktorý patrí medzi postmoderných mysliteľov; od roku 1970 žil v Taliansku a od roku 1989 pôsobí aj v Česku. „V rámci českej distribúcie, ktorú chystáme pod labelom Slepé skvrny spolu s ďalšími spoločenskými filmami, by sme chceli ísť s filmom Očista aj na vysoké školy,“ hovorí Vít Janeček. „Školy sú dôležité, na právnickej fakulte v Bratislave sme točili aj do tohto filmu. Je v ňom scéna, ako mladí právnici vnímajú justíciu, debata s nimi by mala určite zmysel,“ doplnila Zuzana Piussi.

Režisérka pripomína, že na Slovensku je najnižšia dôvera v justíciu, v Európskej únii. Počas nakrúcania spoznala veľa ľudí, ktorým nespravodlivé súdne rozhodnutie zničilo život. Majú v sebe zlosť. Žili normálny život, ale po skúsenosti so súdnou mocou sa stotožnili s antisystémom. Film by mohol pomôcť naštartovať debaty o tom, čo je spravodlivé súdne rozhodnutie.

Očista Zuzany Piussi sa bližšie venuje aj dvom šokujúcim prípadom, pri ktorých sa ukazuje, že korupcia v justícii nie je len abstraktný pojem, tretia moc môže spôsobiť aj ničenie ľudských životov, šikanu alebo krytie obrovských majetkových transferov. Jednou z hlavných postáv a iniciátorkou prvého aj druhého dokumentu o súdnictve je sudkyňa Katarína Javorčíková, ktorá odišla ešte pred zverejnením Kočnerovej Threemy z justície. Pred svojím odchodom napísala text „Dôvody prečo nebyť sudcom“, v ktorom opísala stav slovenskej justície, najmä nevyožiteľnosť práva a odoslala ho ako vysvetlenie svojho odchodu Súdnej rade SR a všetkým sudcom. Ako hovorí Zuzana Piussi, to bol dôvod, prečo som sa začala venovať opäť tejto téme.

Filmárka sa problémami bezprávia v právnom štáte zaoberala už v roku 2011 v dokumente Nemoc tretej moci, ale vníma, že ani po uplynutí desiatich rokov nedošlo vo vnútri justície k zásadným zmenám a to sa týka aj vnímania jej dôveryhodnosti a nezávislosti verejnosťou.

Film Očista mal svetovú premiéru na Medzinárodnom festivale dokumentárnych filmov Ji.hlava 2021, kde zaň získala zvláštne uznanie poroty. Dokument vznikol v koprodukcii s RTVS a s finančnou podporou Audiovizuálneho fondu (SK) a Státního fondu kinematografie (CZ), film podporil aj Rudolf Lukačka. Do slovenských kín ho prináša spoločnosť Filmtopia.

Zuzana Piussi svojou tvorbou prináša odvážny a originálny pohľad na javy a dianie v spoločnosti; okrem iných sú to filmy: Nemoc tretej moci (2011), Krehká identita (2012) a filmy z ostatného obdobia: Obliehanie mesta (2019), ktorý na kremnickom prípade tematizuje všeobecné aspekty zápasu komunit s veľkými ťažobnými zámermi a Univerzity a sloboda (2019) o patológiách v priestore univerzít v čase masifikácie a komercializácie vzdelania (dokument uvádza tohtoročný bratislavský festival Jeden svet), posledné dva vytvorila spolu s Vítom Janečkom. Predvlani odpremiérovala aj film Ukradnutý štát, ktorý sa snaží odkývať mechanizmy, ktoré vytvárajú kauzy a posuny informácií.

Autor: Sector s.r.o.

TLAČOVÁ SPRÁVA k distribúcii filmu Očista

25. 1. 2022, 23:30, Zdroj: sudcovia.sk, Sentiment: Pozitívny, Téma: Fakulty a ústavy UPJŠ, Kľúčové slová: Právnická fakulta UPJŠ

Dosah: 982 GRP: 0,02 OTS: 0,00 AVE: 191 Eur

streda 2. február 2022 o 19.00 hod., kino Pocity na Stromoradi, Prešov

diskutujú tvorcovia filmu, sudcovia a zástupcovia študentov práva alebo politológie

štvrtok 3. február 2022, Galéria L. Fullu, Ružomberok

dopoludnia pre školy, diskutujú tvorcovia filmu

o 18.00 hod pre verejnosť, diskutujú tvorcovia a protagonisti filmu

piatok 4. február 2022 o 18.30 hod., Kino Úsmev, Košice

diskutujú: tvorcovia filmu so sudcami a zástupcom Právnickej fakulty UPJŠ v Košiciach

XX

Novinkou bude, že sa živé diskusie z kín budú streamovať. Hostami nebudú len sudcovia, advokáti, ale aj filozofi či experti, ktorí dokážu vniesť do debát iné súvislosti. Medzi doterajšími hosťami bol napríklad bývalý český minister zahraničných vecí a vnútra Cyril Svoboda, ktorý je aj spoluautorom českej ústavy; v rámci debaty vyjadril presvedčenie, že je v krátkom čase na rýchlu nápravu náročné prijať systémové opatrenia a zaujímavá sa zamýšľal aj nad možnosťami dlhodobých opatrení. Spomenul napríklad prax v mnohých krajinách, kde sa sudcovia vymenúvajú dvakrát - najprv na dobu určitú a až po niekoľkých rokoch, keď sa sudca osvedčí, je vymenovaný natrvalo. Reč bola aj o úskaliach rozhodovania kolektívneho orgánu, akým je súdna rada - ak sa spolitizuje, zlé rozhodnutia sa môžu skrývať za rozhodnutia kolektívu bez konkrétnej zodpovednosti.

Na ďalšej diskusii sa zúčastnil aj predseda Súdnej rady profesor Mazák, ktorý v dlhej rozprave vysvetlil kompetencie a nástroje Súdnej rady, z ktorých medzi najzaujímavejšie patrila otázka platnosti rozsudkov sudcov, u ktorých sa preukáže korupcia - táto skutočnosť sama o sebe nemá vplyv na platnosť všetkých ich rozsudkov, ale odvolania, ak existujú, tak len v rámci bežných zákonných postupov.

Po tom, čo sa na jeseň zavreli kiná, založil producent filmu novú online platformu www.kino363.sk. Film Očista ponúkali každý večer a až dvakrát do týždňa aj debaty. „Od začiatku decembra, kedy sme hrávali denne, sa na projekcie filmu pripojilo vyše tisíc divákov, usporiadali sme desať diskusií so 14 hosťami. Ľudia sa zapájali do debaty, rozhovory trvali niekedy až do polnoci,“ dodala Zuzana Piussi.

Keďže sa film vracia do kín eventy na on-line Kine 363 budú len raz do týždňa a to vo forme projekcie s diskusiou.

Jedným z oslovených hostí je aj Václav Bělohradský, český filozof a sociológ, ktorý patrí medzi postmoderných mysliteľov; od roku 1970 žil v Taliansku a od roku 1989 pôsobí aj v Česku. „V rámci českej distribúcie, ktorú chystáme pod labelom Slepé skvrny spolu s ďalšími spoločenskými filmami, by sme chceli ísť s filmom Očista aj na vysoké školy,“ hovorí Vít Janeček. „Školy sú dôležité, na právnickej fakulte v Bratislave sme točili aj do tohto filmu. Je v ňom scéna, ako mladí právnici vnímajú justíciu, debata s nimi by mala určite zmysel,“ doplnila Zuzana Piussi.

Režisérka pripomína, že na Slovensku je najnižšia dôvera v justíciu, v Európskej únii. Počas nakrúcania spoznala veľa ľudí, ktorým nespravodlivé súdne rozhodnutie zničilo život. Majú v sebe zlosť. Žili normálny život, ale po skúsenosti so súdnou mocou sa stotožnili s antisystémom. Film by mohol pomôcť naštartovať debaty o tom, čo je spravodlivé súdne rozhodnutie.

Očista Zuzany Piussi sa bližšie venuje aj dvom šokujúcim prípadom, pri ktorých sa ukazuje, že korupcia v justícii nie je len abstraktný pojem, tretia moc môže spôsobiť aj ničenie ľudských životov, šikanu alebo krytie obrovských majetkových transferov. Jednou z hlavných postáv a iniciátorkou prvého aj druhého dokumentu o súdnictve je sudkyňa Katarína Javorčíková, ktorá odišla ešte pred zverejnením Kočnerovej Threemy z justície. Pred svojím odchodom napísala text „Dôvody prečo ne byť sudcom“, v ktorom opísala stav slovenskej justície, najmä nevyhľaditeľnosť práva a odoslala ho ako vysvetlenie svojho odchodu Súdnej rade SR a všetkým sudcom. Ako hovorí Zuzana Piussi, to bol dôvod, prečo som sa začala venovať opäť tejto téme.

Filmárka sa problémami bezprávia v právnom štáte zaoberala už v roku 2011 v dokumente Nemoc tretej moci, ale vníma, že ani po uplynutí desiatich rokov nedošlo vo vnútri justície k zásadným zmenám a to sa týka aj vnímania jej dôveryhodnosti a nezávislosti verejnosťou.

Film Očista mal svetovú premiéru na Medzinárodnom festivale dokumentárnych filmov Ji.hlava 2021, kde zaň získala zvláštne uznanie poroty. Dokument vznikol v koprodukcii s RTVS a s finančnou podporou Audiovizuálneho fondu (SK) a Státního fondu kinematografie (CZ), film podporil aj Rudolf Lukačka. Do slovenských kín ho prináša spoločnosť Filmtopia.

Zuzana Piussi svojou tvorbou prináša odvážny a originálny pohľad na javy a dianie v spoločnosti; okrem iných sú to filmy: Nemoc tretej moci (2011), Krehká identita (2012) a filmy z ostatného obdobia: Obliehanie mesta (2019), ktorý na kremnickom prípade tematizuje všeobecné aspekty zápasu komunit s veľkými ťažobnými zámermi a Univerzity a sloboda (2019) o patológiách v priestore univerzít v čase masifikácie a komercializácie vzdelania (dokument uvádza tohtoročný bratislavský festival Jeden svet), posledné dva vytvorila spolu s Vítom Janečkom. Predvlani odpremiérovala aj film Ukradnutý štát, ktorý sa snaží odkývať mechanizmy, ktoré vytvárajú kauzy a posuny informácií.

Zuzana Golianová 25. január 2022, Bratislava

PR manažérka filmu OČISTA

Komentujte

Autor: Admin

Univerzitné pracoviská

Väčšina zápasov v 1. lige žien odložených, Dubček Bratislava odstúpil zo súťaže

25. 1. 2022, 17:31, Zdroj: basket.zoznam.sk, Vydavateľ: Zoznam, s.r.o., Sentiment: Negatívny, Téma: Univerzitné pracoviská, Kľúčové slová: TYDAM UPJŠ

Dosah: 953 GRP: 0,02 OTS: 0,00 AVE: 246 Eur

Publikované: 25.01.2022 Autor: basket.sk Foto: fb ŠKBD Spišská Nová Ves

Podobne ako v prvej lige mužov došlo k zúženiu počtu zúčastnených družstiev aj v prvej lige žien, mladých žien a junioriek. V tejto súťaži ide o jediného účastníka a to Dubček Bratislava. doteraz odohrané zápasy tohto klubu sú teda anulované a tým aj štatistiky ich zápasov.

Tento víkend sa nakoniec odohrali len tri duely z dvanástich plánovaných, ostatné stretnutia boli odložené zatiaľ na neurčito, no kompletný program súťaže by sa mal dohrať do 7. mája 2022 s tým, že plánované play-off je zrušené a víťaz bude určený podľa poradia dlhodobej súťaže.

Spoločná súťaž 1.ligy žien, Mladých žien U23 a Junioriek U19 2021/22

22.1.2022 – 17.kolo

MBK U19 Stará Turá – voľno

BK ŠKP 08 U19 Banská Bystrica – ŠKBD U23 Spišská Nová Ves 39:58 (20:27)

Najviac bodov: Podhradská 10 (8 doskokov), Hrčková 9, Cabaníková 6 – Da Cruz 18, Pokrievková a Matúšová po 10

Zo sobotňajšieho kola sa hral len duel medzi juniorkami Banskej Bystrice a mladými ženami Spišskej Novej Vsi, hostky pretavili svoje väčšie skúsenosti do víťazstva a domáce zdolali o 19 bodov, keď prehrali len druhú štvrtinu o 1 bod. Bodovo ich potiahla Carlota Sofia da Cruz s 18 bodmi a v doskokoch zas s jedenástimi dominovala Barbora Cvoligová, sedem získaných lôpt si pripísala Karolína Rothová. V domácom tíme predviedla pekný výkon Tamara Podhradská s 10 bodmi a 8 doskokmi.

MBK U23 Ružomberok – ŽBK Rožňava

Zápas odložený!

CBK Košice – BK ZŠ Zvolen

Zápas odložený!

TYDAM UPJŠ Košice – BKM Junior UKF Nitra

Zápas odložený!

Young Angels U23 Košice – BK Lokomotíva U23 Sereď

Zápas odložený!

Young Angels U19 Košice – BK AŠK Slávia U19 Trnava

Zápas odložený!

MBK U23 Ružomberok – ŠKBD U23 Spišská Nová Ves 65:46 (30:24)

Najviac bodov: Jarošová 21, Škvareková 10, Doplníme. – Matúšová 14, Dovalová a Rothová po 8

V nedeľu cestovali Spišiačky do Ružomberku a pre zmenu sa jediná štvrtinu podarilo vyhrať im, tiež to bola tá druhá v poradí. Domáce v každom prípade zaslúžene zvíťazili, keď rozdiel vo finálnom skóre bol o 19, strelecky v ich drese zažiarila Kamila Jarošová s 21 bodmi na svojom konte. V podkošovom priestore sa opäť výrazne presadzovala Spišiačka Cvoligová, keď zaznamenala 13 doskokov.

BK ŠKP 08 U19 Banská Bystrica – ŽBK Rožňava

Zápas odložený!

CBK Košice – BKM Junior UKF Nitra 79:74 (41:29)

Najviac bodov: Lukačiková 23, Kašperanová 21 – Šimončíková 19, Kovalenko 16

Doplníme.

TYDAM UPJŠ Košice – BK ZŠ Zvolen

Zápas odložený!

Young Angels U19 Košice – BK Lokomotíva U23 Sered'

Zápas odložený!

Young Angels U23 Košice – BK AŠK Slávia U19 Trnava

Zápas odložený!

Priebežná tabuľka Spoločnej súťaže 1.ligy žien, Mladých žien U23 a Junioriek U19 po 18.kole:

Por.

Autor: DANNAX, spol. s r.o. || Publikované: 25.01.2022 Autor: basket.sk Foto: fb ŠKBD Spišská Nová Ves